

Ἡ Ἱερά Κοινότητα τοῦ Ἁγ. Ὄρους
γιά τήν συνάντηση τοῦ Πάπα
μέ Πατριάρχη καί Ἀρχιεπίσκοπο

ΣΕΛ. 6-7

Κλίμα
πείνα
κέροδι

ΣΕΛ. 12

ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ
ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ
Αὐξάνεται ἡ παρουσία
τῆς Ὁρθοδοξίας στήν Ε.Ε.

ΣΕΛ. 4

ΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΔΕΙ ΔΕΝ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΛΥΣΗ

Τήν Τετάρτη 10 Ἰανουαρίου ἄρχισε ἡ συζήτηση στή Βουλή γιά τήν ἀναθεώρηση τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ Συντάγματος, τό ὅποιο ἀπαγορεύει τήν λειτουργία μὴ κρατικών πανεπιστημίων (ΑΕΙ).

Ἡ πρόθεση τῆς Κυβέρνησης τῆς Ν.Δ. εἶναι ἡ ἀναθεώρηση τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ, ὥστε νά ἐπιτραπῆ ἡ ἴδρυση ἰδιωτικών ΑΕΙ, τά ὅποια ὅμως δέν θά εἶναι, λέει, κερδοσκοπικά. Γιά νά περάσει ἡ πρόταση αὐτή χρειάζονται 180 ψήφοι βουλευτῶν στήν παρούσα Βουλή καί 151 στήν ἐπομένη. Ἡ μεγάλη αὐτή πλειοψηφία θά ὑπάρξει, ἐάν, ἐκτός ἀπό τούς βουλευτές τῆς Ν.Δ., θά τήν ψηφίσουν καί βουλευτές τοῦ ΠΑΣΟΚ. Ἰσως νά σημειωθοῦν κάποιες ἐξαιρέσεις. Πάντως ἡ σαφής καί σταθερή γραμμή που ἔχει δώσει ὁ πρόεδρος τοῦ ΠΑΣΟΚ Γιώργος Παπανδρέου εἶναι ἡ ἀνευ ὄρων ὑποστήριξη τῆς ἀναθεώρησης τοῦ ἄρθρου 16.

Τά κόμματα τῆς Ἀριστερᾶς (ΚΚΕ, ΣΥΝ) ἀντιδρῶν ἔντονα στήν ἀναθεώρηση αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου τοῦ Συντάγματος καί ἔχουν ἀρχίσει κινητοποιήσεις, πού δέν εἶναι γνωστό αὐτή τήν στιγμή πιά ἔκταση θά πάρουν. Εἶναι πολύ πιθανόν μέ ἀφορμή τίς κινητοποιήσεις αὐτές νά ἔλθει στήν ἐπιφάνεια ἡ συσσωρευμένη ὀργή τῶν ἐκπαιδευτικῶν καί φοιτητῶν, πού ὀφείλεται σέ ἄλλους λόγους, ὅπως οἱ μισθοί, γιά τούς ἐκπαιδευτικούς, καί ἡ ἀλλαγὴ τοῦ νόμου πλαισίου τῶν ΑΕΙ γιά τούς φοιτητές. Ἐτσι, ἐνῶ ἡ κυβέρνησι φαίνεται νά ἐξασφαλίζει

ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ 10 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
Ἡ Συνεστίαση τῆς «Χριστιανικῆς»
μέ παραδοσιακή μουσική στό Κέντρο «ΓΑΛΑΖΙΟ»

Χαρά γιά ὅλους μας θά εἶναι νά βρεθοῦμε καί φέτος στή συνεστίαση που διοργανῶναι ἡ εφημερίδα μας τό Σάββατο 10 Φεβρουαρίου 2007, στίς 9.30 το βράδυ, στον Πολυχώρο μουσικῆς καί τέχνης «Γαλάζιο», που βρίσκεται στήν οδὸ Καραντζόγλου 46, στα Κάτω Πατήσια. Τηλ. κέντρου: 210 2111337. **Οἱ καλλιτέχνες τοῦ κέντρου** Αγγελική Κονιτοπούλου, Βαγγέλης Κονιτόπουλος, Βασίλης Αγρα-

φιώτης, Νάσος Αλεξόπουλος καί οἱ υπόλοιποι που τους πλαισιώνουν θά μας χαρίσουν αξέχαστες στιγμές.

Ἡ τιμή πρόσκλησης εἶναι 25 ευρώ καί περιλαμβάνει πλήρες μενού, χωρίς τα ποτά.

Παρακαλοῦμε τηλεφωνήστε μας εγκαίρως, μέχρι Τρίτη 6.2.07, νά σας κρατήσουμε θέσεις: 210 3811302.

σὴν Βουλή τήν ἀπαιτούμενη πλειοψηφία, δέν γνωρίζει κανεὶς τήν δυναμικὴ τῶν ἐξελιξέων, ἐκτός τῆς Βουλῆς (πορεῖες, ἀπεργίες, καταλήψεις), ἡ ὅποια μπορεῖ νά ὀδηγήσει ἀκόμη καί σέ πρόωρη προσφυγὴ στίς κάλπες. Τίς ἐκδηλώσεις αὐτές δέν στηρίζει τό ἐπίσημο ΠΑΣΟΚ. Ἡ φοιτητικὴ του νεολαία, ὅμως, εἶναι διακρουγμένα ἀντίθετη πρὸς

τήν πολιτικὴ τῆς ἡγεσίας σ' αὐτό τό θέμα. Ἐτσι θά στηρίξει ὅλες τίς κινητοποιήσεις ἐκπαιδευτικῶν καί φοιτητῶν. Εἶναι χαρακτηριστι-

Τοῦ ΓΙΑΝΝΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑΚΗ
Διευθυντῆ τῆς «Χ»

κό, ἐπίσης, ὅτι τόσο ἡ ἡγεσία τῆς ΑΔΕΔΥ ὅσο καί τῆς Γ.Σ.Ε.Ε., εἶναι ἀντίθετες πρὸς τήν προτεινόμενη ἀλλαγὴ τοῦ ἄρθρου 16.

Ἡ θέση τῶν καθηγητῶν

Ἡ ΠΟΣΔΕΠ, τό συνδικαλιστικό ὄργανο τῶν πανεπιστημιακῶν καθηγητῶν, εἶναι ταγμένο ἐναντίον κάθε ἀλλαγῆς τόσο στό ἄρθρο 16, ὅσο καί σέ κάθε ἀλλαγὴ τοῦ Νόμου Πλαισίου τῶν ΑΕΙ. Ἐκ προσωπικῆς πείρας, ὅμως, γνωρίζω ὅτι στίς συνελεύσεις τοῦ ὀργάνου αὐτοῦ ἐλάχιστοι

καθηγητές μετέχουν (σὴν καλύτερη περίπτωση ἕνα 10%). Καί δέν πιστεύω ὅτι ἐκφράζει τήν πλειοψηφία τῶν καθηγητῶν. Ἀπό ἔρευνες πού ἔχουν γίνει καί ἀπό προσωπικὴ πείρα γνωρίζω, ἐπίσης, ὅτι στό θέμα τῆς ἀναθεώρησης τοῦ ἄρθρου 16 οἱ πανεπιστημιακοὶ καθηγητές εἶναι διχασμένοι. Ἐπιμένουν, συνήθως, στίς ἀλλαγές πού ἐπιβάλλεται νά γίνουν στό νόμο πλαίσιο τῶν ΑΕΙ (σέ ὑψηλά ποσοστά, τῆς τάξης τοῦ 80%) καί, ὅσον ἀφορᾷ τό ἄρθρο 16, ἐπιμένουν στήν προσοχή τους (καθὼς καί ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν) στόν ἐκτελεστικό νόμο τοῦ ἄρθρου 16, ὁ ὁποῖος θά προσδιορίζει τόν τρόπο λειτουργίας τῶν ἰδιωτικῶν ΑΕΙ καί, κατὰ συνέπειαν, τό ἐπίπεδό τους. Ἄν ἔχουμε, δηλαδή, εὐτελεῖ ἰδιωτικά ΑΕΙ, τῶν ὁποίων οἱ πτυχιούχοι θά ἀποκοτύν τό πτυχίο τους ἐπειδὴ πλήρωσαν ἢ θά εἶναι κάποιου ἐπιπέδου. Οἱ ἔρευνες τῆς κοινῆς γνώμης πού ἔχουν γίνει ἔχουν δείξει ὅτι ἡ πλειοψηφία τῆς κοινῆς γνώμης (ἕνα 58%) εἶναι ὑπὲρ τῶν ἰδιωτικῶν ΑΕΙ. Αὐτό, ἀσφαλῶς, κάνει τὰ δύο μεγάλα κόμματα νά εἶναι ὑπὲρ τῆς ἀναθεώρησης τοῦ ἄρθρου 16. Οἱ γονεῖς προτιμοῦν νά πληρώνουν διδάκτρα σέ κάποιο πανεπιστήμιο καί νά ἔχουν τὰ παιδιά τους κοντά τους, παρά νά τὰ στέλνουν στήν Ἀγγλία. Σήμερα σέ ξένες χώρες φοιτοῦν περίπου 50.000 Ἕλληνες φοιτητές! Τὰ ἐξοδα γιά τὴ φοίτηση σέ ξένη χώρα εἶναι περίπου τὰ ἴδια μέ αὐτὰ πού χρειάζονται γιά φοίτηση

Τό λάθος

Συμφωνοῦμε μέ τήν, γενικευμένη πλέον, ἀποψη, ὅτι ἡ θανατικὴ ποινὴ γιά τόν Σαντάμ Χουσεὶν ὑπῆρξε λάθος καί μάλιστα μέ ἐπικίνδυνες προεκτάσεις καί συνέπειες. Τό λάθος ἀρχίζει μέ τήν παράβαση τῆς θεμελιώδους χριστιανικῆς ἀρχῆς τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, κατὰ τήν ὁποία δέν ἐπιτρέπεται ἡ ἀναπόδοση τοῦ κακοῦ. Ἡ ἀγάπη ὑπερβαίνει —μόνον αὐτή— τό γνωστό «ὄφθαλμόν ἀντί ὄφθαλμοῦ». Ἐπὶ πλέον σέ κάθε ἄνθρωπο πρέπει νά παρέχεται δυνατότης μετανοίας, ἕως τοῦ φυσικοῦ τέλους τῆς ζωῆς του.

Ἐπὶ τοῦ πολιτικοκοινωνικοῦ πεδίου τό λά-

Τοῦ Π.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

θος ἔχει τήν δυναμικὴ χιονοστιβάδας, πράγμα πού ἀποκλείεται νά μὴν γνωρίζουν οἱ ἀλαζονικοὶ καί διεστραμμένοι νόες τοῦ ἀμερικανικοῦ κατεστημένου. Ἡ δικαιολογία —εὐλογοφανῆς καί ἐπιδερμική— συνίσταται στήν τιμωρία ἐνός πράγματι ἐγκληματία, βασικοῦ συντελεστοῦ τοῦ «ἄξονος τοῦ κακοῦ». Πίσω ἀπὸ τήν δικαιολογία αὐτή —κωμικοτραγικὸ «φύλλο συκῆς»— προσπαθεῖ ἡ Ὑπερδύναμη νά καλύψῃ τὴν ἀκόρεστη ἐπιθυμία τῆς νά ἐκμεταλλεῖται τὸν πετρελαϊκὸ πλοῦτο τοῦ Ἰράκ. Δηλαδή, ἡ θανατικὴ καταδίκη πυροδοτεῖ τὴν ἀκόλουθη καί καταστάσεων: Αὐξηση

Συνέχεια στή σελ. 3

Συνέχεια στή σελ. 3

Ύπαισιόδοξοι οίωνοί μέ τήν είσοδο στό νέο έτος

Δεν προλάβαμε να ξεστολίσουμε τα χριστουγεννιάτικα δένδρα και να συλλέξουμε τις ευχετήριες κάρτες που λάβαμε με το πλήθος των ευχών και δεινή ενέσκηψε η πραγματικότητα! Ένα ακόμη σκάνδαλο βγήκε στο φως της δημοσιότητας. Κύκλωμα επιόρκων υπηρεσιακών παραγόντων ανελάμβανε να τακτοποιήσει τον φάκελο βλαστών εντίμων και αξιοτίμων οικογενειών, ώστε αυτοί να αποφύγουν τη στράτευση.

Το θέμα, πριν ακόμη έχουμε κάποια επίσημη ενημέρωση από τις αρμόδιες για την έρευνα δικαστικές αρχές, έγινε βορά των αδηφάγων ΜΜΕ και των εξαρτημένων τηλεθεατών. Κατ' αρχή βαρύγδουποι οι τίτλοι, διανθισμένοι με έκπληξη έως κατάπληξη για τα συμβαίνοντα στη χώρα μας! Κατόπιν βεβαιώσεις των αρμοδίων πολιτικών παραγόντων ότι θα ριφθεί άπλετο φως στην υπόθεση! Τέλος εγγύηση της «αρχής προστασίας προσωπικών δεδομένων» ότι το φαγητό θα προσφερθεί χωρίς αρτύματα! Το περίεργο και φιλοθεάμον κοινό δεν θα αισθανθεί τη χαρά να ακούσει ή να διαβάσει ονόματα. Ας αρκестεί λοιπόν στην αποκάλυψη του συμβάντος.

Ας αναλύσουμε κάποιες από τις παραμέτρους του σκανδάλου.

Διαφθορά και διαπλοκή

Έκπληξη και κατάπληξη, γιατί; Μια κοινωνία, που σύμφωνα με επίσημες διεθνείς εκθέσεις κατατάσσεται μεταξύ των πρώτων διεθνώς σε διαφθορά, πώς είναι δυνατόν να σεβαστεί αυτά που προβάλλονται παλαιότερα ως θεσμοί αξιοί σεβασμού; Από τη σύσταση του νεοελληνικού κράτους οι πολιτικοί περιεβλήθησαν με τον μανδύα του άρχοντος και ο ταλαίπωρος λαός κατανόησε ότι απλώς υποκατέστησαν τον αδηφάγο οθωμανό κατακτητή. Ο όρος «ρουσφέτι» είναι σε κοινή χρήση και αποτελεί ως σήμερα το αποτελεσματικότερο μέσο για την προώθηση μιας υποθέσεως δια της αγκομαχούσας κρατικής μηχανής. Απέναντι στο νόμο, βαυκαλιζόμαστε ότι είμαστε όλοι ίσοι! Γνωρίζουμε όμως ότι προηγούνται εκείνοι που έχουν άφθονο χρήμα και κοινωνικοπολιτική επιφάνεια (από τη δεύτερη προκύπτει εν καιρώ και το πρώτο).

Σ' αυτή τη χώρα, για την οποία οι ξένοι προστάτες δεν έπαψαν ποτέ να φροντίζουν, τη χώρα που όμως ντρεπόμαστε να χαρακτηρίσουμε προτεκτοράτο, λέμε ότι «Ελλάδα δεν είναι μόνο η Αθήνα» και εννοούμε ακριβώς το αντίθετο. Η περιφερειακή ανάπτυξη, το διαρκές ζητούμενο, στραγγαλιζέται για την κάλυψη «επείγουσών αναγκών» στην πρωτεύουσα, τη «χαβούζα» κατά το κοινώς λεγόμενο, όπου οργιάζει η διαπλοκή (Η λέξη είναι από τις πλέον χρη-

σιμοποιούμενες στη νεοελληνική γλώσσα!).

Κοσμοπολίτικος διεθνισμός

Η νεοελληνική κοινωνία κινείται, εδώ και δεκαετίες, στον αστερισμό του κοσμοπολίτικου διεθνισμού. Μετά την κατάρρευση του κομμουνιστικού διεθνισμού και την έξαρση του εθνικισμού στις χώρες που ως τότε ο κομμουνισμός διαφέντευε, ήρθε η ώρα όλο το πολιτικό φάσμα να απορρίψει με βδελυγμία το τριπτύχο «Θρησκεία, πατρίδα και οικογένεια», το οποίο για γενιές προβαλλόταν προς άγγραν ψήφων. Και επετεύχθη αυτό κατά τον πλέον ανώδυνο για τους πολιτικούς τρόπο. Η επτάχρονη δικτατορία που επέβαλαν στον τόπο μας οι εταίροι και σύμμαχοί μας (αυτό πλέον το αποδεχόμαστε όλοι) έκανε τόσο ελεεινή κατάχρηση του τριπτύχου, ώστε ήταν πολύ εύκολο στη μεταπολίτευση να στραφεί ο-ποιοσδήποτε ενα-

χόντων. Μάλιστα επίτιμος αρχηγός ΓΕΝ, που έγινε πρόσφατα γνωστός, επειδή χαρακτηρίσε την πίστη του λαού μας ηλιθιότητες και έκτοτε εμφανίζεται συχνά στα τηλεοπτικά παράθυρα, ανερευθίαστα (έτσι απέφυγε την υποκρισία) τόνισε ότι κατά τη θητεία του στο στράτευμα έκανε απειράριθμα ρουσφέτια. Γι' αυτό καυτηριάζουμε την υποκρισία μέσον, προστέθηκαν κατάπληκτοι από το νέο σκάνδαλο που δεν είναι διόλου νέο. Απλώς σ' εκείνους που απαλλάσσονταν από τη στρατιωτική θητεία ή υπηρετούσαν στην οικία τους (στην πρωτεύουσα βέβαια), με πολιτικό μέσον, προστέθηκαν συν τω χρόνω και πολλοί άλλοι, νεόπλουτοι, οι οποίοι βιώνουν τη βασική αρχή της σύγχρονης κοινωνίας: Όλα έχουν την τιμή τους. Όχι τιμή ως συνώνυμο της υπολήψεως! Σήμερα αξία έχουν μόνο οικονομικοί όροι! Μιλούμε προφανώς για τη χρηματική τιμή! Το τραγικό δεν είναι αυτό που μόλις αναλύσαμε, αλλά το άλλο. Νέοι που ερωτήθηκαν στους δρόμους για το σκάνδαλο δικαίωσαν πλήρως τους εγκληματίσσαντες κατά της πατρίδος τονίζοντας: Αν μπορείς να το κάνεις, μπράβο σου. Η δικαίωση τους εγκληματίας με την ελπίδα ότι και συ κάποτε μπορείς να εγκληματίσεις! Μιθριδατισμός μέσω του υποβιβασμού της διαπλοκής σε αντικείμενο σάτιρας και επιθεώρησης και όχι καυτηριασμού του ως καρκίνου της κοινωνίας μας!

Ένώ οι άλλοι διεκδικούν

Στα σύνορα οι φρουροί μας δεν φθάνουν να επανδρώσουν τις σκοπιές. Η κίνηση προς απόκτηση μισθοφορικού στρατού, κατά το πρότυπο των Αμερικανών, ανακουφίζει κάπως τους πολιτικούς μας από το ογκούμενο κύμα ανεργίας που πλήττει τη χώρα, πόσο όμως εγγυάται το αξιόμαχο αυτού; Τι καταλαβαίνει ο Νεοέλληνας από το ομηρικό «Εις οιωνών άριστος αμύνεσθαι περί πάτρης»; Αλλά πώς να το καταλάβει όταν αρνείται να σχηματίσει οικογένεια (θα ξεχνούσαμε τον τρίτο όρο του τριπτύχου) και ο δείκτης γονιμότητας έχει καταρρακλήσει κάτω από τη μονάδα. Ας συνεχίσουμε έτσι σύντομα θα καλέσουμε στις τάξεις του στρατού αλλοδαπούς μισθοφόρους. Θα διδάξουμε τότε σ' εκείνους Όμηρο;

Οι γείτονές μας όλοι διεκδικούν και εμείς αρνούμαστε να υπερασπιστούμε τα χώματα που μας παρέδωσαν οι πρόγονοί μας με ποταμούς αιμάτων στα πεδία των μαχών. Πιστεύουμε ότι θα μας σώσει το ότι είμαστε ενταγμένοι στους μεγάλους διεθνείς οργανισμούς της εκμετάλλευσης και της αδικίας. Αλλά η Ιστορία είναι αδέκαστη και δεν συγκινείται από προγονικές δάφνες. Εκφυλισμένοι λαοί απορρίπτονται από το ιστορικό προσκήνιο.

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΓΕΙΑΣ

Ένταφιάζονται άμετάκλητα οι ιδρυτικές αρχές του

Γύρω από το μεγάλο θέμα της υγείας δύο μύθοι παλαιόθεν κατέχουν δεσπόζουσα θέση.

Πρώτος μύθος: Η αρρώστια πέφτει σαν το... λαχείο. Ουδέν ψευδέστερο, αφού η υγεία και η ασθένεια σχετίζονται με τη νοοτροπία και τη βιοτροπία του ατόμου. Την άποψη αυτή που υποστηρίζει η σύγχρονη Ιατρική, βεβαιώνει και η εύστοχη ελληνική θυμοσοφία: «Όσα τραβάει το κορμί, τα φταίει το κεφάλι». Πιο συγκεκριμένα, συνδέονται:

1. Με τις διατροφικές συνήθειες. Τα τελευταία χρόνια έχει γίνει αποδεκτός ο κρίσιμος ρόλος της διατροφής στην εμφάνιση ασθενειών, όπως είναι οι καρδιαγγειακές παθήσεις, η οστεοπόρωση, η αρτηριακή υπέρταση, ο σακχαρώδης διαβήτης, η παχυσαρκία και νεοπλασίες. Στους λόγους της κακής διατροφής συμπεριλαμβάνονται η ελαχιστοποίηση της φυσικής δραστηριότητας, η απεμπόληση της μεσογειακής μας διαίτης και το ότι ο ρόλος της γυναίκας παύει σιγά-σιγά να είναι οικονομικός.

2. Με την καλή διάθεση, την αισιοδοξία και την απουσία ψυχικών επιφορτίσεων. Γενικώς, σε καταστάσεις άγχους ο κινητήρας του οργανισμού (καρδιά) αναγκάζεται να λειτουργεί σε υψηλές στροφές, με αποτέλεσμα να παρουσιάζει βλάβες νωρίτερα απ' ότι υπό φυσιολογικές συνθήκες.

3. Με τη γνώση και τη θέληση. Η μεγάλη πλειονότητα των γονέων θεωρούν μείζονα φροντίδα και υποχρέωση να παρέχουν επαρκή ποσότητα τροφής στα παιδιά τους. Πόσοι μεριμνούν και για την ποιότητά της και πόσοι φροντίζουν να τους εξασφαλίσουν χρόνο για παιχνίδι και άθληση; Πόσοι γνωρίζουν ότι το πρωινό, ιδιαίτερα για τα παιδιά που βρίσκονται σε περίοδο ανάπτυξης, είναι από τα πιο σημαντικά γεύματα της ημέρας; Ότι τα παιδιά που προσλαμβάνουν πρωινό έχουν υψηλότερη επίδοση στο σχολείο, γιατί η συγκέντρωσή και η εγρήγορσή τους μεγαλώνει; Αν λάβουμε υπόψη ότι λίγα παιδιά τρώνε συστηματικά πρωινό και ότι τα ελληνόπουλα σε υψηλό ποσοστό είναι παχυσάρκα, τότε επιβεβαιώνεται η έλλειψη γνώσης και σωστής ενημέρωσης.

Δεύτερος μύθος: Όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι απέναντι στην αρρώστια. Ουδέν αναληθέστερο. Όλες οι έρευνες αλλά και η εμπειρία δείχνουν ότι οι άνθρωποι με γεμάτο πορτοφόλι ζουν περισσότερο και έχουν καλύτερη ποιότητα ζωής. Δύο από τις πιο πρόσφατες έρευνες του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών κατέληξαν ότι:

— όσο πιο ψηλό είναι το εισόδημα και το μορφωτικό επίπεδο, τόσο καλύτερη είναι η υγεία.

— η πρόληψη είναι προνόμιο των πλουσίων.

— οι φτωχοί διατηρούν τα πρωτεία στα φάρμακα και σε ημέρες παραμονής στα νοσοκομεία.

Γι' αυτό, όταν πριν από χρόνια, δυνάμεις άδολες υπό τον αείμνηστο Γεννηματά, που είχαν ορμή και πάθος πραγματικό για την αναβάθμιση της υγείας του λαού, συνέστησαν το Ε.Σ.Υ., νοιώσαμε χαρά και ενθουσιασμό. Είπαμε, επιτέλους:

1. Θα καταρριφθούν ανισότητες, διακρίσεις και μύθοι και ο πολίτης θα έχει υγεία, περίθαλψη και φροντίδα α-ντάξιά του.

2. Ο χώρος της υγείας θα γίνει πεδίο άσκησης του ανθρωπισμού και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Οι πάσης

φύσεως φροντίδες υγείας θα κοινωνικοποιηθούν και η ιατρική θα επανεύρει την ανθρωποκεντρική αποστολή της.

3. Δράσεις για την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και την πρόληψη θα πάρουν τη θέση που τους πρέπει και θα χρηματοδοτηθούν κατά προτεραιότητα, σύμφωνα και με το ιπποκράτειο αξίωμα «υγιείς ποιείν άπαντας τους νοσούντας αδύνατον».

Γρήγορα, όμως, άρχισαν οι διαψεύσεις των υποσχέσεων και οι αναιρέσεις των καλών προθέσεων. Το Ε.Σ.Υ... αρρώστησε και σήμερα μοιάζει να βρίσκεται σε μισητή κατάσταση, εξαιτίας της σκανδαλώδους εγκατάλειψής του από την Κυβέρνηση.

Πιο άτιμο και από την εγκατάλειψη είναι ότι καμώνεται πως νοιάζεται. Είναι η λεκτική ευαισθησία του πρωθυπουργού και του υπουργού περί της κοινωνικής αξίας της υγείας και της υποχρέωσης του κράτους να προσαρμόσει το Ε.Σ.Υ. στις ανάγκες του πολίτη, με την ευκαιρία των εγκαινίων κάποιας νοσοκομειακής πτέρυγας ή κάποιου ιατρικού γεγονότος.

Και πώς να ενδιαφερθεί η Κυβέρνηση, σ' αλήθεια, αφού στην ιδεολογία και στη φιλοσοφία της τα πάντα είναι εμπορεύσιμα; Τα πάντα υπόκεινται στους νόμους της αγοράς. Οι δε αρετές της θυσίας, της αγάπης, της φιλαλληλίας είναι για τους αφελείς και τα κορόδια.

Τελευταία, μεθοδεύεται και η αχρήστευση του Ν. 2676/99, με τον οποίο καθιερώθηκε η υποχρεωτική προληπτική ιατρική για όλους τους Έλληνες ασφαλισμένους και τα μέλη των οικο-

γενιών τους, με την πρόταση του υπουργού Απασχόλησης οι δαπάνες πρόληψης να πάφουν

να επιβαρύνουν τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και να μετακυλισθούν στους ίδιους τους ασφαλισμένους.

Το μεγάλο θύμα αυτής της εφιαλτικής κατάστασης είναι ο ασθενής, ο οποίος ταπεινώνεται και εξουθενώνεται. Ο οποίος, πέρα από την αγωνία και τον πόνο της πάθησής του, κατατρύχεται από φόβο, αβεβαιότητα και έλλειψη εμπιστοσύνης. Και ως ξεπαραδιάζεται, αυτός και οι οικείοι του, ποικιλοτρόπως.

Είναι προφανές ότι προετοιμάζεται η κατεδάφιση του Ε.Σ.Υ. ότι σχεδιάζεται είτε η λειτουργία του με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια είτε η παράδοσή του στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Αλλά όπως γίνεται πάντοτε, δεν λέγονται τα πράγματα με τ' όνομά τους.

Όπως τελευταία, η παράδοση της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης στην ιδιωτική πρωτοβουλία γίνεται με το βαρύγδουπο επιχείρημα της ανταγωνιστικότητας. Είναι, όμως, τόσο έωλο και αδύναμο, αρκεί να θυμηθούμε ότι τα λίγα υψηλής ποιότητας ιδιωτικά σχολεία δεν ανέβασαν το επίπεδο παιδείας των δημοσίων δημοτικών, γυμνασίων και λυκείων. Ούτε τα λίγα εξαίρετα ιδιωτικά νοσοκομεία έφεραν την αναβάθμιση στις παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας από τα δημόσια νοσοκομεία.

Η κατάργηση του Κράτους Πρόνοιας και η επίσημη παράδοση του Ε.Σ.Υ. στην εμπορευματοποίηση και την κερδοσκοπία θα οδηγήσει στην απόγνωση χιλιάδες συνανθρώπους μας και θα εκθέσει σε τεράστιους κινδύνους την υγεία όσων δεν θα μπορούν να πληρώσουν το κόστος των υπηρεσιών υγείας.

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Του ΗΡΑΚΛΗ ΚΑΝΑΚΑΚΗ

Τό λάθος

Συνέχεια από τη σελ. 1

της τρομοκρατίας με επιθέσεις αυτοκτονίας — απόσχιση του βορείου τμήματος της χώρας και ένσωματώσή του στο υπό εκκώλυση Κουρδιστάν— απόσχιση και του νοτίου τμήματός της, όπου θα καταφύγουν οι όπαδοί του ενός από τὰ δύο παρακλάδια του Ισλάμ. Έτσι τριχοτομείται τὸ Ἰράκ και δημιουργούνται τρία κράτη μικρά και αδύναμα, ανίκανα νὰ υπερασπίσουν τὰ συμφέροντά τους, ἀλλὰ και σὲ συγκρουσιακή πορεία μεταξύ τους. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ κατοχυρώνεται ἡ κλοπή τοῦ Ἰρακινῶν πετρελαίου. Ἐτσι φαίνεται νὰ σκέπτεται ἡ Ὑπερδύναμη. Ὅμως, τὸ σχέδιο... «μπάζει» ἀπὸ παντοῦ. Γιὰ πολλοὺς ἰρακινούς ὁ Σ. Χουσεϊν εἶναι ἐθνομάρτυς και σύμβολο τοῦ ἀγῶνος τοῦ ἰρακινῶν λαοῦ κατὰ τῆς ξενοκρατίας. Τοῦτο, βέβαια, δὲν εἶναι σωστὸ, ἀλλὰ ἡ ἱστορία γράφεται και με ἀνθρώπινα λάθη. Ἐπιπλέον, δὲν ἀποκλείεται και συνεννόηση τῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων τοῦ Ἰράκ, νὰ παραμερίσουν προσωρινὰ τῆς θρησκευτικῆς τους διαφορῆς, χάριν τοῦ ἀγῶνος κατὰ τῶν ξένων εισβολέων. Ἀκόμη ἡ δημιουργία ἐλευθέρου Κουρδικῶν κράτους —σκοπὸς καθ' ὅλα νόμιμος— θὰ στριμώξει και θὰ ἀποδυναμώσῃ τὴν Τουρκία. Μὲ ἄλλα λόγια, οἱ ἀρρωστημένοι «ἐγκέφαλοι» τοῦ Πενταγώνου ἐτοιμάζουν νέους πονοκέφαλους γιὰ τὴν Ὑπερδύναμη. Δυστυχῶς δε ἡ Ε.Ε. δὲν φαίνεται νὰ ἔχη ἀκόμη τὴν δύναμη νὰ ματαιώσῃ τὰ σχέ-

δια τῶν Η.Π.Α.

Ἡ ἐμπλοκή

Ἡ πολιτικὴ τῶν ΗΠΑ, ὅπως δείχνει νὰ διαμορφώνεται, ἐμπλέκει σὲ περιπέτειες και τὸν εὐφλεκτο χώρο τῆς Μ. Ἀνατολῆς. Προφανῆς εἶναι ὁ κίνδυνος τόσο γιὰ τὴν Ἑλλάδα, ὅσο και γιὰ τὴν Κύπρο. Οἱ ΗΠΑ ὅπως δὲν ἔχουν θὰ ἀποπειραθοῦν νὰ ἐξευμενίσουν τὴν Τουρκία εἰς βάρος τῆς χώρας μας. Οἱ νοσηρῆς ἐπεκτατικῆς βλέψεις τῆς γειτονίας δὲν μποροῦν νὰ διοχετευθοῦν πρὸς ἄλλη κατεύθυνση ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος και Κύπρου. Ἐτσι πρέπει νὰ περιμένουμε ἀπόπειρα ἐπιβολῆς κάποιου ἄλλου «σχεδίου» ὁμοίου ἢ χειρότερου τοῦ ἐξαμβλώματος Ἀνάν, ὡς προανέκρισα τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ «κράτους» τῆς Β. Κύπρου και τῆς ἐνώσεώς του με τὴν Τουρκία.

Ἐάν ἡ χώρα μας διέθετε ἰκανὴ και σφιβαρὴ πολιτικὴ ἡγεσία, ἡ ἀναπόφευκτη δημιουργία κουρδικῶν κρατῶν θὰ ἦταν δῶρον ἐξ οὐρανοῦ, γιὰ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸν τουρκικὸ κίνδυνο. Βέβαια κάτι τέτοιο προϋποθέτει ἐκπόνηση πολιτικῆς, διαπνεομένης ἀπὸ ἀρχῆς και διαχρονικὰ ἰδανικά, ὅπως ἐπίσης και τολμηρῆς και συνετῆς πρωτοβουλιῆς. Ἡ νοοτροπία τοῦ ραγιά, τὴν ὅποια με τόση... ἀφοσίωση ὑπηρετεῖ ἡ πολιτικὴ μας ἡγεσία μόνο γιὰ ἡττες και ἐνδοτισμὸ προσφέρει. Μακάρι, οἱ προβλέψεις μας νὰ διαψευστοῦν. Δυστυχῶς, ὅμως, κάτι τέτοιο ἔχει πολὺ ἰσχνὴ πιθανότητα. Εἶναι πολὺ «χλωμό», ὅπως και οἱ γεωπολιτικῆς μας τοποθετήσεως...

Πάντοτε ὁ Ρῶσσος αὐτὸς συγγραφέας ἦταν κάτι παραπάνω ἀπὸ ἀπλὸς λογοτέχνης ἢ καλλιτέχνης τοῦ Λόγου. Φιλοσοφοῦσε, ἦταν μεταφυσικός, ἦταν ποιητὴς τῆς ζωῆς, ἦταν μέγας ψυχολόγος πρὶν ἀνακαλυφθεῖ ἡ ψυχολογία, ἦταν κοινωνικός στοχαστὴς μὴ ἦταν και κάτι ἄλλο: ἕνας προφήτης. Δὲν ἀναπαρίστανε τὴν ὑπάρχουσα ζωὴ, κοινωνία στὴν τέχνη του, ἀλλὰ ἀντέμνοντας με τὸν ἰδιοφυῆ του τρόπο πρόσωπα και πράγματα προφήτευε τὰ μέλλοντα ἀποκαλύπτοντας τῆς ἐσώτερης πλευρῆς τῶν παρόντων.

Τὰ μυθιστορήματά του θεωροῦνται ἀνυπερέβλητα και ἂν δὲν ὑπῆρχε ὁ Θερβάντες θὰ ἦταν ὁ καλλίτερος Λογοτέχνης χωρὶς ἰσᾶξιο ἀντίπαλο. Παρ' ὅλα αὐτὰ λίγο γνωρίζουν ὅτι ὁ Ντοστογιέφσκι ἦταν ὑπέροχος σχολιογράφος, κριτικός τέχνης, δοκιμιογράφος, ἀνθρωπος με ἐνορατικές κοινωνικοπολιτικῆς διαστάσεις.

Συνεργαζόταν με περιοδικὰ τῆς ἐποχῆς του στὴν Ρωσία και γιὰ εἴκοσι χρόνια ἔδινε μελέτες κοινωνικῆς, πολιτικῆς, θρησκευτικῆς, ἀναλύσεως, κείμενα πού σήμερα ἀκόμη γοητεύουν, ἐκπλήσσουν χτυποῦν στό στομάχι, ξυπνοῦν και τράζουν ἀδαιεῖς και περιδεεῖς συνειδήσεις. Κείμενα πού εἶναι διεισδυτικότερα τῶν κοινωνικῶν ἀναλύσεων ἐνός Μάρξ ἢ Προυντόν και γι' αὐτὸ πολὺ πιὸ ἐπικαίρα. Μὲ τὴν δική του ἰδιοφυῆ συλλογιστικὴ προβλέπει τοὺς δύο παγκοσμίους πολέμους ὡς ἀπότοκο τοῦ Γαλλογερμανικοῦ ἀνταγωνισμοῦ, προβλέπει τῆς με-

ΜΕ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΤΟΥ Κ. ΚΑΛΧΑ Ὁ Ντοστογιέφσκι

ταβολῆς - μεταλλαγῆς τῆς πολιτικῆς τοῦ Βατικανοῦ ἀπέναντι στοὺς θρόνους, τῆς δημοκρατίας, τὸν σοσιαλισμὸ. Μιλᾷ προφητικὸτατα γιὰ τὸ Ἀνατολικὸ ζήτημα, τὴν ὀρθόδοξη Βαλκανικὴ, τὴν Τουρκία. Ἀναλύει τὸν Ἀγγλοσαξωνικὸ τρόπο τῆς «ἄθειας θεολογίας» πού σήμερα παντοῦ ἐπικυριαρχεῖ ὡς τρόπος ζωῆς (ἐκκοσμίκευση). Ἡ Ρῶσση Θεολογία τῆς διασπορᾶς, τέκνα τῆς ὁποίας στὸν μεσοπόλεμο και μεταπολεμικὰ εἶναι ὁ Λόσσου, ὁ Φλωρόφσκου, ὁ Μπουλγκάνοφ, ὁ Μπερντιάεφ, τοῦ χρωστᾷ τουλάχιστον τὴν θεωρητικὴ τῆς σχέση με τὸν κόσμο τῆς Δύσης. Γιατὶ ὁ Ντοστογιέφσκι ἔγραψε γιὰ τὴν Θεολογικὴ ἀποστολὴ τῶν Ρῶσων στὸν κόσμο, στὴν Εὐρώπη ἤδη ἀπὸ τὸ 1870

περίπου. Κείμενα εἰδικὰ τῶρα (μετὰ τὴν πτώση τοῦ σοβιετισμοῦ) πού παίρνουν νέες διαστάσεις οὐσιωδέστερες, προφητικότερες.

Τὰ κείμενα αὐτὰ εἶχαν ἤδη κυκλοφορήσει στὸν τόπο μας τὴν δεκαετία τοῦ '60 ἀπ' τῆς ἐκδόσεως Δαρεμά σὲ μετάφραση τῆς ρωσσομαθῶς Μίας Ζωγράφου (σελίδες 700).

Σήμερα ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος Ἀρμός παρουσιάζει σὲ τρεῖς τόμους πληρέστερα τὸ «Ἡμερολόγιο ἐνὸς Συγγραφέα» τοῦ Ντοστογιέφσκι. Ἦδη κυκλοφορεῖ ὁ πρῶτος τόμος μετὰφραση τοῦ Δ. Τριανταφυλλίδη με ἐπιμέλεια τῆς Ντίνας Σαμοθράκη.

Ἀκόμα και σήμερα τὰ κείμενα αὐτὰ πυκνὰ και προφητικὰ εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους,

τοὺς φιλότεχνους, τοὺς ἄθεους, τοὺς συντηρητικούς, τοὺς σοσιαλτραφεῖς, τοὺς πιστοὺς, τοὺς πολιτικούς, τοὺς ρομαντικούς.

Ἐλπίζοντας ἀπὸ ἀναγνώστες τῆς στήλης νὰ γίνετε ἀναγνώστες τοῦ Ἡμερολογίου τοῦ Συγγραφέα τοῦ Ντοστογιέφσκι, ἡ στήλη σὰς συστήνει ἀνεπιφύλακτα τὸ βιβλίον αὐτό. Εἶναι ἕνα καλὸ δῶρο, ἕνα ἐφόδιο ἀπαραίτητο, μιά φωνὴ σπάνια, ἀποκαλυπτικὴ, εἶναι ἕνα κλασσικὸ ἔργο ἀξεπέραστο γιὰ ὅλους ἐμᾶς πού ζοῦμε ὅσα ἐκεῖνος προφήτευσε.

Πρόσκληση

τῶν «Ἐπάλξεων»

Μαζὶ με τῆς εὐχῆς μας γιὰ ἕνα εὐλογημένο και δημιουργικὸ νέο ἔτος σὰς ἐνημερώνουμε ὅτι: «Τὴν Κυριακὴ 14 Ἰανουαρίου καὶ ὡρα 7.15 μ.μ. στὴν νέα αἴθουσα τῶν Ἐπάλξεων, Ζήνωνος 3, στὸν β' ὄροφο θὰ πραγματοποιηθῇ ἡ κοπὴ τῆς πατροπαράδοτης βασιλόπιτας, με πρωτοχρονιάτικα κάλαντα ἀπ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα πού θὰ ἀποδώσῃ χωροδία νέων, με διάφορα κεράσματα και με σύντομη ὁμιλία τοῦ ὑπευθύνου τῶν Ἐπάλξεων Βασ. Τσοῦπρα θεολόγου - κοινωνιολόγου με θέμα: «Ὁ χρόνος και ὁ ἐν χρόνῳ Ἄχρονος».

Εἴσοδος ἐλεύθερη.

Σὰς εὐχαριστοῦμε ἐκ τῶν προτέρων και σὰς εὐχόμεστε και πάλι καλὴ και εὐλογημένη νέα χρονιά.

Γιὰ τῆς Ἐπάλξεων
Σοφία Μπεκρή

Παρουσίαση βιβλίων

τοῦ Πάνου Νικολόπουλου

Τὴν Πέμπτη 18 Ἰανουαρίου 2007 στις 7 μ.μ. στο βιβλιόπωλειο Ευριπίδης στο Χαλάνδρι, οδός Α. Παπανδρέου 11, θα γίνει παρουσίαση των βιβλίων του Πάνου Νικολόπουλου: «Ἰδιωτικοποίηση τῆς θρησκείας και ἐκκοσμίκευση τῆς Εκκλησίας», που κυκλοφορεῖ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεις Καστανιώτη και «Χωρισμὸς Κράτους Εκκλησίας», που κυκλοφορεῖ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεις Ἀντ. Σάκκουλα.

Θα μιλήσουν: ὁ ἐπίτιμος ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Γεώργιος Βελλῆς και ὁ π. Ἀντώνιος Πινακούλας, ἐφημέριος τοῦ Ι.Ν. Ἁγίου Παντελεήμονος Χαλανδρίου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ

Ἰδρυτὴς ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΤ. ΨΑΡΟΥΔΑΚΗΣ

Ἰδιοκτῆτης: ΚΙΝΗΜΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἐκδότης: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΛΑΘΡΑΣ

Διευθυντής: ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑΚΗΣ

Διευθυντὴς Σύνταξης: ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΕΡΒΟΣ

Οικονομικὸς ὑπεύθυνος: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΕΜΠΟΣ

Τμήμα διαφήμισης: ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΑΘ. ΓΚΟΥΛΗ

Διεύθυνση: ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 78^Α 106 78 ΑΘΗΝΑ

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνση: www.xristianiki.gr

e-mail: xristianiki@in.gr

Τηλέφωνα Γραμματείας:

210 38.11.302, 210 38.06.863

Τηλεμοιότυπον (fax): 210 38.06.262

Ἡλεκτρονικὴ Σελιδοποίηση:

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

ΜΕΜΦΙΣ ΑΕ, Σωκράτους 23, 105 52 ΑΘΗΝΑ

Ἐτίσια συνδρομή: Ἑσπερικῶν 20,00 €, Κύπρου: 50,00 €,

Εὐρώπης: 50,00 €, ΗΠΑ: 80 δολάρια, Καναδᾶ 120 δολάρια

Καναδᾶ, Αὐστραλίας: 150 δολάρια Αὐστραλίας, Λοιπῶν

Χωρῶν: 80 δολάρια ΗΠΑ ἢ 80,00 €.

Φιλικῆς συνδρομῆς ἀπὸ τράπεζες και Ἐταιρεῖες 50 €.

Λογ/σμός τῆς «Χ» στὴν Ἐθνικὴ Τράπεζα: 040/626560-06.

Ἀμέσως μετὰ τὴν κατάθεση πρέπει νὰ μᾶς ἐνημερώσετε.

Τὰ ἰδιωτικὰ ΑΕΙ δὲν ἀποτελοῦν λύση

Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 1

ἀκόμη και σὲ ἄλλη πόλη τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ αὐτὴν τοῦ τόπου διαμονῆς τῆς οἰκογένειας τοῦ φοιτητῆ.

Οἱ ὑποστηρικτῆς τῶν ἰδιωτικῶν ΑΕΙ ἐπικαλοῦνται τὴν ὁδηγία τῆς Ε.Ε., σύμφωνα με τὴν ὅποια ἡ Ἑλλάδα (και κάθε χώρα) εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ ἀναγνωρίζει πρακτικὰ τὰ πτυχία τῶν διαφόρων Κολλεγίων και Κέντρων Σπουδῶν τῶν ξένων πανεπιστημίων πού λειτουργοῦν στὴν Ἑλλάδα. Ἐτσι, εἴτε ἀναθεωρηθεῖ εἴτε ὄχι τὸ ἄρθρο 16, ἀπὸ τὸ 2007 ἡ Ἑλλάδα εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ ἀναγνωρίζει τὰ πτυχία πού δίδουν τὰ διάφορα κολλέγια πού λειτουργοῦν στὴ χώρα μας, ἔστω και ἂν ὁ μεγαλύτερος χρόνος σπουδῶν γίνετα στὴν Ἑλλάδα και ὄχι στὴ χώρα πού ἐδρεῖται τὸ πανεπιστήμιο, τοῦ ὁποίου εἶναι παραρτήματα.

Μποροῦν νὰ δημιουργηθοῦν στὴν Ἑλλάδα σοβαρὰ ἰδιωτικὰ ΑΕΙ; Δέν εἶναι καθόλου βέβαιο. Διότι και στῆς ΗΠΑ, ὅπου λειτουργοῦν σοβαρὰ ἰδιωτικὰ ΑΕΙ, τα διδάκτρα καλύπτουν ἕνα μικρὸ ποσοστὸ τῶν ἐξόδων

τους, τῆς τάξης π.χ. τοῦ 25%. Τὰ ὑπόλοιπα καλύπτονται ἀπὸ ἄλλους πόρους, ὅπως ἐρευνητικὰ προγράμματα, πού χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ ἐπιχειρήσεις ἢ τὸ κράτος, ἀκόμη και ἀπὸ χορηγίες. Ἐτσι δέν ἔχει σημασία ἂν εἶναι δημόσια ἢ ἰδιωτικά.

Στὴν Δυτικὴ Εὐρώπη τὰ σοβαρὰ πανεπιστήμια και ὁ κύριος ὄγκος τῆς τριτοβάθμιας ἐκπαίδευσης εἶναι κρατικός. Ὑπάρχουν ὅμως και τὰ ἰδιωτικὰ ΑΕΙ, με διάφορες μορφές, πού δέν ἐμποδίζουν τὴν ὑψηλοῦ ἐπιπέδου λειτουργία τῶν δημοσίων.

Στὴν Ἑλλάδα, φυσικὰ, ἔχει νόημα νὰ δημιουργηθοῦν, ἰδιωτικὰ πανεπιστήμια μόνο στοὺς τομεῖς ὑψηλῆς ζήτησης (ὅπως ἰατρικὴ, πληροφορικὴ και οικονομικῆς ἐπιστῆμης). Στῆς θετικῆς ἐπιστῆμης τὸ κόστος λειτουργίας τους εἶναι ἀπαγορευτικὸ. Ἰδιωτικῆς ἰατρικῆς σχολῆς μποροῦν νὰ δημιουργήσουν τὰ μεγάλα ἰδιωτικὰ νοσηλευτικὰ κέντρα (π.χ. «Υγεία»).

Τροποποίηση και σκοπιμότητες
Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω

δικαιολογεῖται ὁ τόσος θόρυβος και οἱ ἐξεγέρσεις με τὴν ἀναθεώρηση τοῦ ἄρθρου 16;

Ἡ ἴδια ἡ γ.γ. τοῦ ΚΚΕ Ἀλέκα Παπαρήγα δήλωσε ὅτι, ἀκόμη κι ἂν δέν ἀναθεωρηθεῖ τὸ ἄρθρο 16 τοῦ Συντάγματος, θὰ σημειωθοῦν ραγδαῖες ἐξελίξεις στὸν χώρο τῆς Παιδείας με τὴν εἰσβολὴ τῆς ἰδιωτικῆς ἐκπαίδευσης, ἐξαιτίας τῶν πολιτικῶν τῆς Ε.Ε. πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνση. Πρὸς, τί λοιπόν, «τὸ μίσος και ὁ ἀλληλοσπαραγμὸς» με τὴν ψήφιση τοῦ ἄρθρου 16;

Πιστεύω ὅτι ἡ Ν.Δ., πέρα ἀπὸ τοὺς παραπάνω λόγους, ἐπιμένει στὴν τροποποίηση τοῦ ἄρθρου 16, ἐπειδὴ προκαλεῖ μεγάλη φθορὰ στό κόμμα τῆς ἀξιοματικῆς ἀντιπολίτευσης, τὸ ὁποῖο στό θέμα αὐτὸ εἶναι διχασμένο. Γιὰ τὴν Ἀριστερὰ ἀποτελεῖ πέραν ἀπὸ ἐπαναστατικὴ γυμναστικὴ και μία εὐκαιρία νὰ ἀποσπάσει κάποιους ψήφους ἀπὸ τὸ ΠΑΣΟΚ, τὸ ὁποῖο μόνιμως τὴν καταληστεῖ με τὴ λογικὴ τῆς χαμένης ψήφου.

ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Αυξάνεται ή παρουσία της 'Ορθοδοξίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Μετά από πολυετείς διαπραγματεύσεις η Ρουμανία και η Βουλγαρία εντάχθηκαν, την 1η Ιανουαρίου, ως πλήρη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.). Από πολλούς σχολιαστές της ένταξης των κρατών αυτών στην Ε.Ε. έγινε αναφορά στο ότι η χώρα μας αποκτά χερσαία σύνορα με την Ε.Ε. και ότι τα Βαλκάνια αποκτούν μια μεγαλύτερη παρουσία στην Ε.Ε. Λίγο όμως (ή καθόλου) σχολιάστηκε το γεγονός ότι με την ένταξη τους τα κράτη - μέλη της Ε.Ε. των οποίων οι λαοί είναι βασικά ορθόδοξοι από δύο (Ελλάδα και Κύπρο) αυξάνονται σε τέσσερα.

Με την ένταξη της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας αυξάνεται η παρουσία της Ορθοδοξίας στην Ε.Ε. και δίνεται ο αυστηρότερος δυνατός συσχετισμός στους λαούς της κοινότητας των 500 περίπου εκατομμυρίων κατοίκων που αποτελεί τώρα η Ε.Ε.

Ας δούμε, όμως, πρώτα, ποιο είναι το θρήσκευμα των λαών των δύο αυτών κρατών - νέων μελών της Ε.Ε. καθώς και της Ελλάδας και της Κύπρου. Στον Πίνακα που ακολουθεί δίνεται η κατανομή αυτή με βάση τα στοιχεία που δίνονται στο δικτυακό τόπο «The World Fact Book».

Πίνακας

Από τον Πίνακα αυτό φαίνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό:

— Ορθοδόξων έχει η χώρα μας και ακολουθούν η Ρουμανία, Βουλγαρία και η Κύπρος. Το ποσοστό τους στο συνολικό πληθυσμό των τεσσάρων κρατών πλησιάζει το 90%.

— Προτεσταντών και Καθολικών έχει η Ρουμανία. Το συνολικό ποσοστό τους στον πληθυσμό των τεσσάρων κρατών είναι 6,4%.

— Το μεγαλύτερο ποσοστό Μουσουλμάνων έχει η Κύπρος και ακολουθεί η Βουλγαρία. Το ποσοστό τους στο συνολικό πληθυσμό των τεσσάρων κρατών είναι 3,0%.

Ως ποσοστό του πληθυσμού της Ε.Ε. των 27 κρατών - μελών, ο μεν πληθυσμός των 4 κρατών είναι γύρω στο 8,5% και των ορθοδόξων γύρω 7,4% (δηλαδή υπερτριπλάσιο εκείνου που αντιπροσωπεύουν μέχρι τώρα οι ορθόδοξοι της Ελλάδας και της Κύπρου).

Από τα παραπάνω είναι σαφές ότι, πληθυσμιακά, αυξάνεται σημαντικά η παρουσία της Ορθοδοξίας στην Ε.Ε. Τι, όμως, θα μπορούσε να προσφέρει πνευματικά η Ορθοδοξία στην Ε.Ε.;

Η Εκκλησία της Ελλάδος θα μπορούσε να συνεργαστεί με τις Εκκλησίες της Ρουμανίας, της Βουλγαρίας και, φυσικά, της Κύπρου ώστε η παρουσία της Ορθο-

δόξας να γίνει κατά πολλούς τρόπους αισθητή στην Ε.Ε. Το γεγονός ότι ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος — μετά την υποδοχή των κρατών αυτών ως πλήρων μελών στη Σύνοδο Κορυφής της Ε.Ε. στα μέσα Δεκεμβρίου — απέστειλε συγχαρητήριες επιστολές στους Πατριάρχες Βουλγαρίας και Ρουμανίας αποτελεί μια καλή αρχή για την έναρξη μιας τέτοιας συνεργασίας. Στη συνεργασία αυτή χρήσιμο ρόλο μπορεί να παίξει το γραφείο της Εκκλησίας της Ελλάδος που λειτουργεί στις Βρυξέλλες.

Το πρώτο που πρέπει να επιδιώξει η συνεργασία των Ορθοδόξων Εκκλησιών μέσα στο πλαίσιο της Ε.Ε. είναι συντονισμένη παροχή κάθε δυνατής βοήθειας:

— Στο χειμαζόμενο Οικουμενικό Πατριαρχείο. Ιδιαίτερα θα πρέπει να προωθηθεί από αυτές το αίτημα η Ε.Ε. να πιέσει την υποψήφια για ένταξη Τουρκία να εγκαταλείψει την εχθρική πολιτική που ακολουθεί απέναντι στο Φανάρι, να ανοίξει, επιτέλους, τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης, να αποδώσει τις περιουσίες που έχουν δημευθεί κλπ, και

— Στους ορθοδόξους των άλλων βαλκανικών χωρών, οι οποίες θέλουν να γίνουν μέλη της Ε.Ε. (μια προοπτική, όμως, που, δυστυχώς, απομακρύνθηκε μετά τις αποφάσεις της τελευταίας Συνόδου Κορυφής της Ε.Ε. να παγώσει η διαδικασία της παραπέρα διεύρυνσης).

Σε στενή συνεργασία με το Οικουμενικό Πατριαρχείο, του οποίου γραφείο λειτουργεί επίσης στις Βρυξέλλες, οι Ορθόδοξες Εκκλησίες μπορούν να αναλάβουν πρωτοβουλίες για π.χ.:

— Τη οργάνωση κοινών εκθέσεων από τους θησαυρούς των κειμηλίων που διαθέτουν στις Βρυξέλλες και σε πρωτεύουσες άλλων κρατών - μελών της Ε.Ε. καθώς και συνεδρίων για την προβολή τόσο της ορθόδοξης παράδοσης όσο και της σημερινής συνεχιάς της.

— Το συντονισμό των επαφών με Εκκλησίες άλλων δογμάτων κρατών - μελών της Ε.Ε. για την ανάπτυξη πρωτοβουλιών ανθρωπιστικού περιεχομένου μέσα στο χώρο της Ε.Ε. και τη συνεργασία τους σε περιπτώσεις θεομηνιών για την παροχή βοήθειας σε πληγέντες σε χώρες εντός και εκτός της Ε.Ε.

Είναι αυτονόητο ότι θα πρέπει να πυκνώσουν οι επαφές, που ήδη υπάρχουν, και η αλληλογνωριμία των πιστών των Εκκλησιών της Ελλάδας και Κύπρου με εκείνες της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας.

Για το σκοπό αυτό θα ήταν σκόπιμο οι επιμέρους Μητροπόλεις ή/και ενορίες της Εκκλησίας της Ελλάδος και της Κύπρου να οργανώνουν περισσότερες προσκυνηματικές εκδρομές στη Ρουμανία και στη Βουλγαρία, να φιλοξενούν παιδιά από τις χώρες αυτές σε κατασκηνώσεις, να επιδιώξουν να γίνει αδελφοποίηση ενοριών κ.λπ.

* Ο Μανόλης Γ. Δρεττάκης είναι πρώην: Αντιπρόεδρος της Βουλής, Υπουργός και Καθηγητής της ΑΣΟΕΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ

Πληθυσμός της Ελλάδας, Κύπρου, Ρουμανίας και Βουλγαρίας και κατανομή του κατά θρήσκευμα

Κράτη - μέλη της Ε.Ε.	Πληθυσμός σε χιλιάδες	Ποσοστό				
		Ορθοδόξων	Καθολικών	Προτεσταντών	Μουσουλμάνων	Άλλων*
Ελλάδα	11.083	98,0			1,3	0,7
Ρουμανία	21.620	86,8	4,7	7,5		1,0
Βουλγαρία	7.719	82,6			12,2	5,2
Κύπρος	766	78,0			18,0	4,0
Σύνολο των 4 χωρών	41.188	88,9	2,5	3,9	3,0	1,8

* Οι «Άλλοι» στην Ελλάδα και στην Κύπρο περιλαμβάνουν κυρίως χριστιανούς άλλων δογμάτων, στη Ρουμανία κυρίως μουσουλμάνους και στη Βουλγαρία 1,2% χριστιανούς άλλων δογμάτων.

τά του Καίσαρος...

Του ΓΙΑΝΝΗ ΖΕΡΒΟΥ

7 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ. Η Σύναξις του 'Ιωάννου του Προδρόμου. «'Αγγελος εκ στερητικῶν ὠδίνων προήλθες βαπτιστά, ἐξ αὐτῶν τῶν σπαργάνων τὴν ἔρημον οἰκήσας σφραγίς τε πάντων προφητῶν ἐδείχθης». (Ἀπὸ τὴν ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου τῆς ἐορτῆς).

Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΣΑΝΤΑΜ. Ἐκτελέστηκε ὁ Σαντάμ Χουσεὶν με συνοπτικές διαδικασίες ἀπὸ τὴν κατοχικὴ κυβέρνησις τοῦ Ἰράκ, χωρὶς νὰ προλάβει νὰ δικασθῆι γιὰ ἄλλα ἐγκλήματα ποῦ ἔχει διαπράξει, ὅπως ἡ ἐξαπόλυσις τοῦ Περσοϊρακικοῦ πολέμου με 1.000.000 νεκροῦς καὶ ὁ βομβαρδισμὸς τῶν Κούρδων με χημικὰ ὄπλα. Σὲ τέτοιες δίκαιες, ποῦ ἀφοροῦν ἐγκλήματα κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος, θὰ γινόταν λόγος καὶ γιὰ τοὺς τότε φίλους καὶ συμμάχους τοῦ Σαντάμ, οἱ ὅποιοι τὸν ἐνθάρρουναν στὸν πόλεμο, με στόχο τὴν ἀποσταθεροποίηση τοῦ Ἰράν καὶ τοῦ προμήθευαν τὰ χημικὰ. Αὐτοὶ δὲν εἶναι ἄλλοι ἀπὸ τοὺς δυτικούς κήρυκες τῆς δημοκρατίας καὶ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, οἱ ὅποιοι με τὴν ἐκτέλεσι τοῦ Σαντάμ γλίτωσαν ἀπὸ ἐνοχλητικές ὑπομνήσεις. Ἐπιπροσθέτως, ἂν ὁ Σαντάμ δικαζόταν γιὰ τὴν γενοκτονία τῶν Κούρδων, με ποῖο ἠθικὸ δικαίωμα θὰ μπορούσε νὰ παρεμποδισθῆι ἡ παραπομπὴ σὲ δίκην κάποιων ἰθυονόντων τῆς «φίλης» Τουρκίας, ἡ ὁποία ἔκανε τὰ ἴδια καὶ χειρότερα;

ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΤΟΥ ΙΡΑΚ; Μετὰ τὴν βάρβαρη ἐκτέλεσι τοῦ Σαντάμ Χουσεὶν, ὕστερα ἀπὸ παρωδία δίκης, γίνεται λόγος γιὰ σχέδιο τῶν Ἀμερικανῶν νὰ διασπαθῆι τὸ Ἰράκ σὲ τρεῖς ὀντότητες, τὴν κούρδική, τὴν σιιτικὴ καὶ τὴν σουνιτικὴ. Ἡ κούρδική καὶ ἡ σιιτικὴ περιοχὴ εἶναι πετρελαϊφόρες καὶ ἐν δυνάμει φιλοαμερικανικές, ἐνῶ ἡ σουνιτικὴ δὲν ἔχει πετρέλαιο καὶ εἶναι τὸ προπύργιο τῆς ἀντίστασης. Ἄν οἱ Ἀμερικανοὶ πετύχαιναν νὰ «ξεφορτωθῶν» τὴν τελευταία καὶ νὰ διατηρήσουν τὰ εἰρηστικά τους στίς δύο ἄλλες καὶ τὰ πετρέλαια θὰ κατέφερναν νὰ ἐλέγξουν καὶ θὰ γλίτωναν ἀπὸ τὴν αἱματηρὴ καταστολὴ τῆς ἱρακινῆς ἀντίστασης.

Η ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΜΕΤΡΗΣΗ. Ἐνενηντὰ χρόνια πρὶν, ἐνῶ ἔφευγε τὸ 1916 καὶ ἔμπαινε τὸ 1917, ἡ Ρωσικὴ Αὐτοκρατορία προχωροῦσε στὴ μοιραία κατάληξί της. Λίγους μῆνες μετὰ, τὸ τσαρικό καθεστὼς θὰ βούλαζε σάν τὴν Ἄτλαντίδα.

ΡΑΣΠΟΥΤΙΝ. Ὁ Δεκέμβριος τοῦ 1916 εἶχε σηματοθευτῆ ἀπὸ τὴν δολοφονία τοῦ διαβόητου μοναχοῦ Ρασπούτιν, ὁ ὁποῖος εἶχε πείσει τὴν τσαρίνα Ἀλεξάνδρα ὅτι μπορούσε με τρόπο θαυματουργικό νὰ θεραπεύσει τὸν διάδοχο τοῦ θρόνου Ἀλέξιο. Αὐτὸς καὶ μόνον ὁ λόγος εἶχε κάνει τὸν Ρασπούτιν πανίσχυρο, με τὴν δυνατότητα νὰ ἀνεβοκατεβάξει ἀκόμα καὶ πρωθυπουργούς. Ἡ κατάσταση αὐτὴ εἶχε ἐκθέσει τὸ κύρος τῆς τσαρικῆς οἰκογένειας, με ἀποτέλεσμα ὁ Ρασπούτιν νὰ δολοφονηθῆ ἀπὸ συνωμότες προερχόμενους ἀπὸ τοὺς κύκλους τῆς Ἀριστοκρατίας.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΑΘΡΟ ΚΑΙ ΑΔΙΚΟ. Τὸ φαινόμενο Ρασπούτιν ἦταν ἡ κορυφὴ τοῦ παγόβουνου. Τὸ τσαρικό σύστημα ἔπασχε, διότι ὁ τελευταῖος Τσάρος δὲν υἰοθέτησε ἐγκαίρως τὴν ἀναγκαίαν μεταρρυθμίσεις πρὸς ἓνα συνταγματικὸ καθεστὼς. Μπορεῖ ἡ «Δούμα», ἡ ρωσικὴ βουλή, νὰ καθιερώθηκε μετὰ τὴν ἐπανάστασι τοῦ 1905, ἀλλὰ οἱ κυβερνήσεις λογοδοτοῦσαν μόνον στὸν Τσάρο. Οἱ κοινωνικὲς ἀνισότητες ἦταν τεράστιες, με τὴν ἀρχουσα τάξη νὰ ζεῖ πλουσιοπάροχα καὶ τὰ φτωχὰ στρώματα νὰ λιμοκτονοῦν. Μπορεῖ ὁ τελευταῖος Τσάρος Νικόλαος Β' Ρωμάνωφ νὰ ἦταν ἀνθρωπὸς καλὸς καὶ φιλόανθρωπος, ἀλλὰ δὲν μπορούσε νὰ ἀντιληφθῆι τὰ παραπάνω. Ἡ αἱματηρὴ καταστολὴ τῆς διαδήλωσης τοῦ 1905 μπροστὰ στὰ ἀνάκτορα τοῦ ἔδωσε τὸ παρατσούκλι «ματοβαμμένος Νικόλαος». Ἡ εἴσοδος τῆς χώρας στὸν 1ο Παγκόσμιο Πόλεμο τὸ 1914 συσπείρωσε στὴν ἀρχὴ τὸ λαὸ γύρω ἀπὸ τὴν Μοναρχία, ἀλλὰ στίς ἀρχές τοῦ 1917 οἱ στρατιωτικὲς ἀποτυχίες χρεώνονταν στὸν ἴδιον Τσάρο. Τὸ τσαρικό καθεστὼς φαινόταν «ὀρθόδοξο» καὶ «θεοσεβές». Στὴν πραγματικότητα ὅμως βασιζόταν στὴν κοινωνικὴ ἀδικία, στὸν αὐταρχισμό καὶ στίς διώξεις τῶν μειονοτήτων, εἶχε δε καταστήσει τὴν Ἐκκλησία ὑποτελή στὸ κράτος, ἀφοῦ ἀπὸ τὴν βασιλεία τοῦ Πέτρου τοῦ Μεγάλου δὲν ἐκλεγόταν πια Πατριάρχης. Πατριάρχης ἐκλέχθηκε μετὰ τὴν πτώσι τοῦ τσαρισμοῦ, στὸ διάστημα τῆς κυριαρχίας τῆς «προσωρινῆς κυβέρνησης».

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΘΥΜΑ ΤΩΝ ΑΜΑΡΤΙΩΝ ΤΟΥ ΤΣΑΡΙΣΜΟΥ. Ἡ ὀρθόδοξη Ἐκκλησία πλήρωσε πολὺ ἀκριβὰ τὴν συνταυτίσθ της με τὸ τσαρικό καθεστὼς, ἡ ὁποία ἀπέτελεσε τὸ πρόσχημα τῶν διώξεων ἐκ μέρους τῶν Μπολσεβίκων ἐναντίον τῶν πιστῶν. Στὴν περιοδο ἀνάμεσα στὸ 1918 καὶ στὸ 1943, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας ἀνέδειξε πολλοὺς νεομάρτυρες. Ὄρθόδοξα μνημεῖα καταστράφηκαν με τρόπο τελετουργικό κ' ἀνάμεσα σ'αὐτὰ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ στὴ Μόσχα. Στὴ θέση τῆς προοριζόταν νὰ χτισθῆι ἓνα σταλινικό μέγαρο, ἀλλὰ «περιέργως», κατὰ τὴν ἐκκαθαριστὴν τὰ θεμέλια γέμιζαν με νερά, με ἀποτέλεσμα κάθε οἰκοδομικὴ ἐργασία νὰ εἶναι ἀδύνατη. Ἔτσι, τὰ παράτησαν καὶ διαμόρφωσαν τὸ χώρο σὲ κολυμβητήριον.

ΟΤΑΝ ΗΛΘΕ ΤΟ ΠΛΗΡΩΜΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ, ... ἡ νεώτερη φυλακὴ τῶν λαῶν, ἡ Σοβιετικὴ Ἐνωση κατέρρευσε, ὅπως εἶχε καταρρεύσει ἡ παλαιότερη ἐκδοχὴ της, ἡ τσαρική Ρωσία. Ὁ Ναός τοῦ Σωτῆρος ἀνοικοδομήθηκε στὴν ἴδια ἀκριβὴς θέση, χωρὶς αὐτὴ τὴν φορά τὰ νερά νὰ δημιουργοῦν πρόβλημα στὴ θεμελίωσι τοῦ ἔργου... Ἡ ὀρθόδοξη πίστις ἐπιβίωσε, ὄχι γιὰτὶ εἶχε ὑπάρξει «κρατικὴ θρησκεία», ἀλλὰ γιὰτὶ κανένας Καίσαρας δὲν μπόρεσε νὰ τὴν ξεριζώσει ἀπὸ τὴν ψυχὴ τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ & ΣΧΟΛΙΑ

Τό μυστήριο τῆς Σαρκώσεως

«Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱός καὶ ἐδόθη ἡμῖν», (Ἦσ. θ' β).

Ὁ προφήτης Ἡσαΐας, 800 χρόνια πρὸ Χριστοῦ, καταγράφει ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα καὶ προφήτευσεν τὴν σάρκωση τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ μὲ τὴν ἐνάργεια, ὡστε δικαίως νὰ ἀποκληθῆ μεγαλοφώνωτατος προφήτης καὶ πέμπτος Εὐαγγελιστὴς.

Στὸ ἔνατο κεφάλαιο τοῦ βιβλίου του λέγει ὅτι ὁ Μεσσίας ἐδόθη σὲ μᾶς ὡς παιδίον καὶ ὡς Υἱός (τοῦ Θεοῦ προαιώνιος καὶ τῆς Παρθένου κατὰ σάρκα).

Πράγματι, ὁ προαιώνιος Λόγος τοῦ Θεοῦ γενόμενος ἀνθρώπος ἀκολούθησε τὰ στάδια τῆς ἐνηλικίωσης τοῦ ἀνθρώπου. Ἔτσι πέρασε καὶ ἀπὸ τὴν παιδικὴ ἡλικία καὶ μᾶς ἐβεβαίωσε ὅτι δὲν εἶναι ψιλός (φαινομενικός) ἀνθρώπος, ὅπως ἐλεγαν οἱ αἰρετικοὶ Δοκῆται, ἀλλὰ ἔλαβε πλήρη καὶ τελεία τὴν ἀνθρωπίνη φύση.

Δὲν ἤλθε μὲ ἐξωτερικὴ δύναμι καὶ μὲ ἐξουσία ἢ ὡς «ἀπὸ μηχανῆς Θεός», ἀλλὰ ἤλθε ταπεινὰ, ἀθόρυβα, ὡς παιδίον, γιὰ νὰ μὴ μᾶς ἐντυπωσιάσῃ καὶ ἀναγκάσῃ νὰ τὸν δεχθούμε.

Τὸν βλέπουμε νὰ συλλαμβάνεται ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ νὰ κυφορῆται στὴν κοιλία τῆς ἁγίας Παρθένου. Τὸν βλέπουμε γεννόμενον στὸ πτωχικὸ σπήλαιο τῆς Βηθλεέμ, σπαργαλούμενον καὶ ἀνακλιόμενον στὴν φάτνη, τεσσαρακονθήμερον προσφερόμενον ὡς πρωτότοκον στὸν Ναόν, φεύγοντα στὴν Αἴγυπτο, βοηθούντα τὸν θετὸ Του πατέρα στὴν ἐργασία του, βαπτιζόμενον ἀπὸ τὸν Τίμιο Πρόδρομο στὸν Ἰορδάνη, ὅπως ἐβαπτίζοντο καὶ πολλοὶ ἄλλοι συμπατριῶται Του, περιερχόμενον ταπεινὰ καὶ ἀθόρυβα τὴν Ἰουδαία καὶ Γαλιλαία γιὰ νὰ κηρύξῃ τὸ Εὐαγγέλιο τῆς νέας Βασιλείας.

Καμμία ἐνέργειά Του δὲν εἶχε σκοπὸ νὰ προκαλέσῃ τοὺς ἀνθρώπους νὰ τὸν θαυμάσουν καὶ νὰ τὸν δοξάσουν. Καὶ ὅταν ἀκόμη θαματούργοῦσε, εὐσπλαχνιζόμενος τοὺς πάσχοντες ἀνθρώπους, παρήγγελλε νὰ μὴ διαδίδουν τὸ γεγονός, ἀλλὰ νὰ διδοῦν δόξα στὸν Θεό. Σταυρωθέντα τὸν εἶδαν ὅλοι. Τὴν Ἀνάστασί Του ὅμως κανεὶς δὲν εἶδε. Ὅπως ἐν μυστηρίῳ ἐσαρκώθη καὶ ἐξῆλθε ἀπὸ τὴν κοιλία τῆς ἁγίας Θεοτόκου, χωρὶς νὰ θίξῃ τὴν παρθενία τῆς, ἔτσι ἐξῆλθε καὶ ἐκ τοῦ μήματος, πρὶν ἀποκυλισθῆ ὁ βαρύς λίθος πού τὸν ἐφράζε: «Κύριε, ἐσφραγισμένον τοῦ τάφου ὑπὸ τῶν παρανόμων, προῆλθες ἐκ τοῦ μήματος, καθὼς ἐτέχης ἐκ τῆς Θεοτόκου» οὐκ ἔγνωσαν πῶς ἐσαρκώθη ὁ ἀσώματοί σου Ἄγγελος!

οὐκ ἤσθοντο πότε ἀνέστης οἱ φυλάσσοντές σε στρατιῶται ἄμφοτερά γάρ ἐσφράγισται τοῖς ἐρευνώσι, πεφανέρωται δὲ τὰ θάματα τοῖς προσκυνοῦσιν ἐν πίστει τὸ μυστήριον...» (Παρακλητικὴ, α' ἀναστάσιμος στιχηρὸ τῶν Αἰῶνων, ἤχος πλ. α').

Αὐτὸς λοιπὸν εἶναι ὁ Θεὸς καὶ Σωτῆρας μας. «Παιδίον νέον, ὁ πρὸ αἰώνων Θεός», ὅπως ψάλλει ἡ Ἐκκλησία.

«Προσκυνοῦμεν σου τὴν γένναν, Χριστέ». Σὲ προσκυνοῦμε καὶ ὡς παιδίον.

Τὶς ἅγιες αὐτὲς ἡμέρες οἱ φυλάσσοντές σε στρατιῶται ἄμφοτερά γάρ ἐσφράγισται τοῖς ἐρευνώσι, πεφανέρωται δὲ τὰ θάματα τοῖς προσκυνοῦσιν ἐν πίστει τὸ μυστήριον...» (Παρακλητικὴ, α' ἀναστάσιμος στιχηρὸ τῶν Αἰῶνων, ἤχος πλ. α').

Τὸν βλέπουμε νὰ συλλαμβάνεται ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ νὰ κυφορῆται στὴν κοιλία τῆς ἁγίας Παρθένου. Τὸν βλέπουμε γεννόμενον στὸ πτωχικὸ σπήλαιο τῆς Βηθλεέμ, σπαργαλούμενον καὶ ἀνακλιόμενον στὴν φάτνη, τεσσαρακονθήμερον προσφερόμενον ὡς πρωτότοκον στὸν Ναόν, φεύγοντα στὴν Αἴγυπτο, βοηθούντα τὸν θετὸ Του πατέρα στὴν ἐργασία του, βαπτιζόμενον ἀπὸ τὸν Τίμιο Πρόδρομο στὸν Ἰορδάνη, ὅπως ἐβαπτίζοντο καὶ πολλοὶ ἄλλοι συμπατριῶται Του, περιερχόμενον ταπεινὰ καὶ ἀθόρυβα τὴν Ἰουδαία καὶ Γαλιλαία γιὰ νὰ κηρύξῃ τὸ Εὐαγγέλιο τῆς νέας Βασιλείας.

Τοῦ Ἀρχιμ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γρηγορίου Ἀγ. Ὁρους

Παιδίον στὴν σωματικὴ ἀνάπτυξι, ἀλλὰ καὶ Θεὸς ὁμοούσιος τῷ Πατρὶ. Φαινομενικὰ ἀδύνατο παιδί, ἀλλὰ στὴν πραγματικότητα Κύριος καὶ Παντοκράτωρ. Λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: «Ὅταν ἀκούσῃς παιδίον, μὴ καταφρόνει τοῦ ὀνόματος, ἀλλὰ θαύμασον τοῦ Θεοῦ τὴν φιλανθρωπίαν, καὶ θαύμασον τῆς οικονομίας τὴν σωτηρίαν, ἵνα γένη ἄξιος ἀκοῦειν τῶν εὐαγγελικῶν λόγων, διὰ πίστεως παρακολουθῶν, διὰ καρτερίας γυμναζόμενος, δι' εὐλαβείας ἀγωνιζόμενος, δι' ἀγάπης τελειούμενος, διὰ πάντων ὀλόκληρος γινόμενος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν» (Λόγος εἰς τὸ ρητὸν Ἐξῆλθε δόγμα, PG 50, 800).

Στὴν βυζαντινὴ μας ζωγραφικὴ τὸ παιδίον Ἰησοῦς, βασταζόμενον στὴν ἀγκαλιά τῆς Ἁγίας Θεοτόκου, δὲν εἰκονίζεται σάν ἓνα ἀνώριμο χαριτωμένο ἀνθρωπάκι ἀλλὰ, ἐνῶ δὲν ὑστερεῖ καθόλου σὲ παιδικότητα, εἶναι πάντα ὁ Κύριος.

Μία τέτοια κοινωνία μὲ τὸ παιδίον Ἰησοῦς προϋποθέτει ὅτι καὶ ἐμεῖς θὰ γίνουμε παιδία. Θὰ παραιτηθούμε ἀπὸ τὸν ἐγωϊσμό μας, τὴν ψευδοαὐτάρκεια τῆς λογικῆς μας, τὴν πονηρία μας, γιὰ νὰ δεχθούμε μὲ ἀπλότητα καὶ ἐμπιστοσύνη τὸ ὑπέρογο καὶ ὄχι παράλογο μυστήριον τοῦ Χριστοῦ. Πρέπει νὰ νηπιᾶσουμε κατὰ τὴν κακία καὶ ὄχι κατὰ τὰς φρένας, ὅπως μᾶς παραγγέλλει ὁ θεῖος Ἀπόστολος, γιὰ νὰ ζήσουμε τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ (Α' Κορ. ιδ' 20).

Στὴν εὐλογημένη ἐλληνορθόδοξη παράδοσί μας αὐτὲς τὶς ἅγιες ἡμέρες τὰ παιδία ἐχαίροντο ιδιαίτερα γιὰ τὴν θεία Γέννησι. Ἐψαλλαν τὰ κάλαντα, γέμιζαν τὶς ἐκκλησίες, ἔκαναν χριστουγεννιάτικες ἐορτές στὰ σχολεῖα. Μαζὺ τους ἐχαίροντο καὶ ὅσοι ἐνήλικες ζοῦσαν κάτι ἀπὸ τὴν ἀπλότητα καὶ ἀθωότητα τῶν παιδιῶν.

Μὲ πολὺ πόνον διαπιστώνουμε ὅτι κάποιον κάνουν

ὅ,τι μποροῦν γιὰ νὰ κρύψουν ἀπὸ τὰ παιδία τὸ παιδίον Ἰησοῦς. Ἀντὶ Αὐτοῦ τοῦ προσφέρουν μάγους, μάγισσες, νεράιδες, ἐξωγήνια ὄντα πού μοιάζουν μὲ διαβολάκια. Τὰ παιδικὰ περιοδικὰ, πού ὡς ἐνθετα προσφέρουν κάποιες μεγάλες ἐφημερίδες, ὄχι μόνον προβάλλουν τὰ Χριστουγεννα χωρὶς Χριστό, ἀλλὰ καὶ ἐμμεσα ἐμπαίζουν τὸν Χριστό καὶ τὴν χριστιανικὴ πίστι. Μήπως καὶ αὐτὰ ἀποτελοῦν προετοιμασία γιὰ τὴν παγκοσμιοποιημένη κοινωνία, τὴν πανθηρσκεία καὶ τὸν Ἀντίχριστο, γιὰ τὰ ὁποῖα κάθετι τὸ Χριστιανικὸ καὶ Ὀρθόδοξο πρέπει νὰ κατεδαφισθῇ;

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς, ὄχι μόνον ἔγινε ὁ ἴδιος παιδίον, ἀλλὰ ἀγάπησε τὰ παιδία καὶ τὰ ἐκάλεσε κοντὰ Του, τὰ εὐλόγησε καὶ εἶπε: «Εάν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. ιη' 3).

Καὶ σήμερα σὲ ὅσους δὲν ἀφήνουν τὰ παιδία νὰ τὸν πλησιάσουν, ἐπαναλαμβάνει: «Ἀφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με» (Λουκ. ιη' 16). Θέλει κοντὰ Του τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν παιδικὴ τους ἡλικία, γιὰ νὰ τοὺς δώσῃ ἐλπίδα, νόημα, ζῶη, φῶς, χαρά. Γιὰ νὰ τοὺς δώσῃ ἐφόδια, μὲ τὰ ὁποῖα θὰ μπορέσουν νὰ ἀντιμετωπίσουν τοὺς πειρασμούς, τὶς προκλήσεις, τὰ ναυᾶγια τῆς ζωῆς.

Πῶς νὰ ἐκφράσουμε τὴν εὐγνωμοσύνη μας πρὸς τὸν δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν σωτηρίαν μας νηπιᾶσαντα Κύριον;

Ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία μᾶς ὑποδεικνύει τὸν τρόπο.

«Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε

Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν, ἀπαντήσατε

Χριστὸς ἐπὶ γῆς, ὑψώθητε».

Τό Ἱεραποστολικὸ ἔργο στὴν Τανζανία

Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Τὸ χαρμόσυνο γεγονός τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ θὰ εορτασθῆ καὶ ἐφέτος, σκορπώντας χαμόγελο καὶ ἐλπίδα σὲ ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς.

Αὐτὸ το χαμόγελο καὶ τὴν ἐλπίδα προσπαθούμε νὰ χαρίσουμε στα παιδία τῆς Τανζανίας, πού ἔχουν ξεχάσει νὰ χαμογελοῦν, με τοὺς συνεργάτες μου ἐθελοντὲς ἀπὸ τὴν Ελλάδα, τὴν Κύπρο, τὴν Ἀγγλία καὶ τὸν Καναδά.

Ἐκφράζω τὴ βαθιὰ μου εὐγνωμοσύνη πρὸς εσάς, διότι χάρη στὴν ἀγάπη σας, στα δύο χρόνια στὴν Τανζανία, χιλιάδες Ἀφρικανοὶ βαπτίσθηκαν Ὀρθόδοξοι, ἀποπερατώθηκαν Ἱεροὶ Ναοί: Ἁγίου Ἀρσενίου καὶ Γέροντος Παΐσιου, Ἁγίου Βασιλείου, Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου, Ἁγίας Σοφίας, Πίστews, Ἀγάπης καὶ Ἐλπίδος, 4 πρεσβυτέρια, τὸ Μοναχῶν Ἱεραποστολικὸ Κέντρο, ἡ Ὀρθόδοξη Κλινικὴ «Ἁγίου Θεοδώρου» καὶ οἱ ἐξοπλισμοὶ τῆς, τὸ Νηπια-

γωγεῖο «Παναγία Σουμελά», 14 πηγᾶδια καὶ γεωτρήσεις, προσεφέρθησαν 46 ἀναπηρικά αμαξίδια, ἐνῶ συνεχίζονται τὰ συσσίτια καὶ οἱ ἐργασίες στους 5 νέους Ἱεροὺς Ναοὺς (Ζωοδόχου Πηγῆς καὶ Οσίου Δαυὶδ, Ἀγ. Κωνσταντίνου καὶ Ελένης, Ἀγ. Παρασκευῆς, Ἀγ. Παντελεήμονος, Ἀγ. Βασιλείου), στὸ Νηπιαγωγεῖο «Ἁγίου Ἀνδρέας» καὶ στὸ Ὀρθόδοξο Δημοτικὸ Σχολεῖο «Ἁγίου Βασιλείου». Παρακαλῶ μὴ λησμονήσετε με τὴν προσευχὴ καὶ τὴν ἐμπρακτὴ ἀγάπη σας, τὸ Ἱεραποστολικὸ ἔργο το ὁποῖο ἐπιτελεῖται με πολλές δυσκολίες στὴν Τανζανία.

Σας ευχαριστῶ καὶ εὐχομαι ὁ δωρεοδότης Κύριός μας νὰ ανταποδίδει πλοῦσια τὰ ἐλεῆ Του, βλέποντας καὶ ἄλλους συνανθρώπους μας νὰ κατανοοῦν ὅτι «Χριστὸς τὸ φῶς τοῦ κόσμου ἐστίν».

Μετ' εὐχῶν ἐγκαρδίων καὶ εὐγνωμοσύνης
† ὁ Εἰρηνοπόλεως
Δημήτριος

Ὁ Σεβ. Εἰρηνοπόλεως κ. Δημήτριος με μικρά παιδάκια

Δωρεάν ρουχισμὸς στὴ Μητρόπολη Φθιώτιδος

Με σκοπὸ νὰ προσφέρει περισσότερη βοήθεια στις πτωχὲς οικογένειες καὶ σε μοναχικά άτομα που υποφέρουν ἀπὸ τὴ φτώχεια ἡ Μητρόπολη Φθιώτιδος λειτουργεῖ σὲ κεντρικὸ σημεῖο τῆς πόλεως Λαμίας ἓνα ἀκόμη κατάστημα ρουχισμοῦ, στὴν οδὸ Σκληβανιώτου 12, ἐναντι τοῦ Μητροπολιτικοῦ Μεγάρου, ἀπ' ὅπου καθημερινὰ θὰ μποροῦν νὰ προμηθεύονται δωρεάν εἶδη ρουχισμοῦ οἱ ἔχοντες ἀνάγκη. Τα εἶδη που διατίθενται εἶναι γιὰ μικρὰ καὶ μεγαλύτερα παιδία καὶ ἐνήλικες. Ἀλλὰ εἶναι καινούργια καὶ ἄλλα μεταχειρισμένα σὲ πολὺ καλὴ κατάσταση, τὰ ὁποῖα ἀνετα χρησιμοποιοῦνται.

Οἱ ενδιαφερόμενοι μποροῦν νὰ ἐπισκέπτονται τὸ κατάστημα ρουχισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καθημερινὰ 9 π.μ. - 1 μ.μ. Οἱ ἐθελόντριες κυρίες θὰ τοὺς διευκολύνουν νὰ ἐπιλέξουν αὐτὸ που ἐπιθυμοῦν καὶ θὰ τοὺς παράσχουν κάθε ἐξυπηρέτησι.

Τὸ κατάστημα ἀρχίσε τὴ λειτουργία του τὴν Τρίτη 26 Δεκεμβρίου 9 π.μ. Κάθε ἡμέρα 9 - 1 θὰ εἶναι ἀνοικτὸ, ἐκτὸς Κυριακῶν καὶ ἀργιῶν.

Αναζητούνται στρατηγικές επιλογές

Η ιστορική ύπαρξη και συνέχεια μίας χώρας συνδέεται άμεσα με τις στρατηγικές επιλογές της. Έπιλεξαμε την ένταξη στο NATO και την Ε.Ε. και την διάθεση ελληνικού χώρου για τις ανάγκες της αμερικανικής στρατηγικής. Τα αποτελέσματα είναι γνωστά. Ο ισολογισμός έκλεισε με αρνητικά για την Ελλάδα και τον Κυπριακό Έλληνισμό. Βιώνουμε κρίσιμη περίοδο για την προοπτική του Έλληνισμού και η ανάγκη στρατηγικού προβληματισμού, ακολουθούμενου από στρατηγικές επιλογές, γίνεται επιτακτική.

Στόν ορίζοντά μας είναι η Ευρώπη, τα Βαλκάνια, ο Εύξεινος Πόντος, η Τουρκία, η Ανατολική Μεσόγειος, η Μέση Ανατολή και ό έπέκεινα χώρος.

Τό στρατηγικό περιβάλλον μας παραμένει σύνθετο και δυναμικό. Χαρακτηρίζεται από έντονη αβεβαιότητα και σκληρή ανταγωνιστική παρουσία, τόσο εσωτερικών όσο και εξωτερικών δυνάμεων. Εύρισκόμεθα δεκάδες χρόνια μακριά από περίοδο σταθερότητας, ειρήνης και κοινωνικής συνοχής μέσα στους ίδιους τούς λαούς της περιοχής. Άραγε έκλεισε τό Ανατολικό Ζήτημα;

Πολλοί είναι αυτοί που ανησυχούν για τό μέλλον της χώρας και υποστηρίζουν ότι διερχόμεθα περίοδο γενικότερης κάμψης (πολιτικής, οικονομικής, κοινωνικής) και ότι υπάρχει κρίση εθνικής ταυτότητας και εθνικής κυριαρχίας. Δανειζόμενοι τά λόγια της «Κλίμακας» του Ίωάννου του Σιναΐτη θα μπορούσαμε νά αποδώσουμε την τρέχουσα εικόνα της χώρας μας ως εξής: «Χαλεπόν, όντως, χαλεπόν περαιούμεθα πέλαγος, ώ Έλληνες και πολλών ανέμων, σκοπέλων, ύφάλων και πειρατών και άγριών κυμάτων πεπληρωμένον».

Σέ μία τόσο βαρεία φορτωμένη γεωπολιτική εικόνα, που όλα γύρω μας μετασηματίζονται, η στρατηγική άκίνησία θά είναι ό,τι χειρότερο για τά εθνικά μας συμφέροντα. Έξ ίσου επικίνδυνο θά ήταν ή έπίδειξη στρατηγικής έπιπολαιότητας.

Στόχοι ξεκάθαροι και αποφασιστικότητα

Είναι καιρός νά συλλογισθούμε μεθοδικά, μέ ξεκάθαρους στόχους, νά έπίδειξουμε προβλεπτικότητα και αποφασιστικότητα. Θά πρέπει μέσα από την λειτουργία των θεσμών (Βουλή, Κυβέρνηση, ΚΥΣΕΑ, πολιτικά κόμματα) νά διαμορφωθούν στρατηγικοί στόχοι για τά έπόμενα τριάντα χρόνια.

Κυρίαρχη στρατηγική αντίληψη θά είναι: «νά αύξηθει ή αξία της ελληνικής στρατηγικής μετοχής και του αποδομένου μερίσματος αυτής εντός του συσσωρευμένου στρατηγικού κεφαλαίου στην περιοχή εθνικού ένδιαφέροντός μας».

Τή στρατηγική συμπεριφορά μας για νά είναι αποδοτική, πρέπει νά τη διακρίνουν τουλάχιστον δύο άρετές: Υπεροχή στην ποιότητα και τό βάθος της στρατηγικής σκέψης και την ταχύτητα στρατηγικών κινήσεων έναντι των στρατηγικών ανταγωνιστών μας.

Άκόμη ή διεθνής έμπειρία έχει καταδείξει ότι οι στρατηγικές επιλογές και έμπλοκές υποφέρουν από αβεβαιότητα και κινδύνους. Τό στρατηγικό αποτέλεσμα δέν είναι δεδομένο στις διαστάσεις και την ποιότητα του σχεδιασμού.

Η δυσκολία ασφαλούς στρατηγικού πλού συναρτάται μέ τόν γεωπο-

λιτικό καιρό που επικρατεί και τις ένδεχόμενες μεταβολές του, την ικανότητα όρθης άνάγνωσης του γεωπολιτικού χάρτη της περιοχής και έπισημάνσης των κινήσεων συμπλεόντων στρατηγικών παικτών, τούς συσχετισμούς ισχύος, την άντοχή (συνοχή της ελληνικής κοινωνίας) του σκάφους και τό κυριώτερο από την ποιότητα και έμπειρία του κυβερνήτη νου, δηλαδή της πολιτικής ήγεσίας.

Η ευθύνη της πολιτικής ήγεσίας

Η σύλληψη, έπεξεργασία και ένεργοποίηση στρατηγικών επιλογών και κινήσεων ανήκει στην πολιτική ήγεσία της χώρας. Η στρατηγική διαχέεται από πάνω προς τά κάτω. Οι στρατηγοί, διπλωμάτες, σύμβουλοι συμβουλευούν και οι πολιτικοί αποφασίζουν.

Η αναζήτηση στρατηγικών επιλογών για τά έπόμενα τριάντα χρόνια, παρά τις όποιες δυσκολίες, είναι έπιβεβλημένη. Η στρατηγική δυσφορία που βιώνει τό Έλληνικό Έθνος θά πρέπει νά αντιστραφεί. Χρειάζεται ή Ελλάδα και ό Έλληνισμός στρατηγικές άνάσες.

Οι θέσεις που κατά καιρούς ακούονται, ότι για την Ελλάδα (και την

Του Ναυάρχου ε.ά.
ΧΡΗΣΤΟΥ ΛΥΜΠΕΡΗ
Επιτίμου Άρχηγού ΓΕΕΘΑ

Κύπρο) έκλεισε ό κύκλος των στρατηγικών επιλογών, μετά την ένταξη στο NATO και την Ε.Ε. και την παραδοσιακή ύποταξη στις ΗΠΑ, τό μόνο που προσφέρουν είναι έφησυχασμό, άδιαφορία και την προσδευτική άπουσία της Ελλάδας και του Έλληνισμού από τις εξέλιξεις της περιοχής.

Όπως μάλιστα μās πληροφορήσε ό κ. Παπαγελάς (Καθημερινή, 17 Δεκ. 06), οι ΗΠΑ βλέπουν στρατηγικά άδιάφορα την Ελλάδα. Άρκετά μās σταύρωσε ή Δύση, υπάρχει φώς και στην Ανατολή. Έχουμε έμπειρία πενήντα ετών από τη σταύρωση των ελληνικών εθνικών συμφερόντων έκ μέρους του NATO και της Ούάσιγκτον. Οι στρατηγικές επιλογές και τό βάρος τους είναι έργο των Έλλήνων. Δικαιούμεθα νά έχουμε εθνικό όραμα που θά έχει την εσωτερική και έξωτερική προβολή του.

Άναγκαιότητα αυτοκριτικής και όραμα

Όμως δέν πρέπει νά μās διαφεύγει και ή αξία-άναγκαιότητα της αυτοκριτικής. Μέσα από αυτή θά άχθούμε σε ασφαλέστερη έκτίμηση και άπόφαση για την εξυπηρέτηση του εθνικού συμφέροντος.

Προσερχόμεθα στό στρατηγικό παιχνίδι όχι μέ άδειες άποσκευές ούτε μέ άδειες δεξαμενές στρατηγικών καυσίμων. Άς μή κλονίσουν την αυτοπεποίθησή μας σειρήνες συμβιβασμού και στρατηγικής μειονεξίας.

Μία ψυχρή ματιά στό παρελθόν μας δείχνει ότι ή Ελλάδα έχει ανάλαβει δεσμεύσεις που έπηρεάζουν τις έπόμενες κινήσεις της. Και τέτοιες είναι: Διεθνείς Συνθήκες που καθορίζουν τό status quo στό Αιγαίο, νατοϊκές διευθετήσεις στην Ανατολική Μεσόγειο, άποφάσεις της Ε.Ε. για στρατιωτική παρουσία στην ίδια

περιοχή, διμερή Έλληνοτουρκικά Μνημόνια/Διακηρύξεις, άποφάσεις του ΣΑ/ΟΗΕ και τό Διεθνές Δίκαιο Θαλάσσης.

Θά τελειώσω μέ σκέψεις-προτάσεις στό πλαίσιο έπανεκτίμησης του στρατηγικού περιβάλλοντος και αναζήτησης στρατηγικών επιλογών. Στο εθνικό μας όραμα έχει κεντρική θέση ή άνάδειξη της Ελλάδας και του Έλληνισμού ως ήθικης και πνευματικής δύμνης στον κόσμο. Η πολιτισμική μας ταυτότητα στηρίζεται στό κλασικό πνεύμα και την Όρθοδοξία. Νά πούμε όχι στην άπορροδοξοποίηση του Έλληνισμού. Χριστιανισμός και Έλληνισμός συναντήθηκαν στην παγκόσμια ιστορία και θά πρέπει νά διατηρήσουν στενούς δεσμούς.

Η συμμετοχή της Έκκλησίας στην άνάδειξη της πνευματικής καλλιέργειας του λαού είναι άπαραίτητη. Η Έλληνική Έκκλησία έχει κάτι νά πεί για τό στρατηγικό όραμα του Έλληνισμού. Μπορεί νά άρθρώσει φωνή άγάπης, έλευθερίας, άδελφότητας και ειρήνης πολύ ισχυρότερα της φωνής/λογικής των όπλων και της ισχύος. Η Έκκλησία έχει τό δικό της ρόλο στην κοινωνική συνοχή.

Η Ελλάδα είναι ή πρώτη χώρα που πρέπει νά υποστηρίξει τη σύνδεση της χριστιανικής κληρονομιάς μέ την εξέλιξη της Ε.Ε. Η Όρθοδοξία έχει τις καλύτερες ιστορικές υποθήκες για έανρμόνιση της διαφορετικότητας και συναδέλφωσης λαών μέ πολυπονηστικότητα στην περιοχή των Βαλκανίων και την καθ' ήμās Ανατολή.

Ο Έλληνισμός μπορεί και πρέπει νά επιδώσει την έπιστροφή του στις ιστορικές ρίζες του πολιτισμικά, οικονομικά και σε κάποιο βαθμό πληθυσμιακά. Δέν σκεπτόμεθα ως σταυροφόροι αλλά υπό τό βάρος της οικουμενικότητας που μās έμπνέει τό ελληνικό πνεύμα και ή Όρθοδοξία.

Έθνική κυριαρχία και ένότητα ασφάλειας

Η Ελλάδα, καθ' έξοχήν ναυτική χώρα, όφείλει νά έντάξει στους εθνικούς της στόχους την ύπεροχή στον έλεγχο των θαλασσίων μεταφορών στη Μεσόγειο και έκτός αυτής. Ταυτόχρονα, σεβόμενη τη ναυτική της ιστορία και ναυτική παράδοση είναι ύποχρεωμένη νά έχει διακριτή ναυτική παρουσία στην Άνατολική Μεσόγειο.

Ήλθε καιρός νά σκεφθούμε τό καθεστώς μειωμένης εθνικής κυριαρχίας, που έχει έπιβληθεί μετά άπό άποφάσεις των Μεγάλων Δυνάμεων της πρώτης πεντηκονταετίας του 20ού αιώνα, σε όρισμένα ελληνικά νησιωτικά συμπλέγματα στό Αιγαίο. Θά πρέπει νά τεθεί ως εθνικός στόχος ή άποκατάσταση ένιαίου (πλήρους) βαθμού εθνικής κυριαρχίας σε όλη την επικράτεια.

Θά πρέπει νά άπαλλαγούμε από συμμαχικές διευθετήσεις που διέσπασαν την ένότητα ασφάλειας του ελληνικού χώρου.

Στό πλαίσιο της διεθνούς νομιμότητας ή Ελλάδα δικαιούται ή και όφείλει νά μεθοδεύσει την άσκηση των κυριαρχικών της δικαιωμάτων.

Στό κυπριακό άποδεκτή λύση θά πρέπει νά είναι έκεινη που προνοεί για ένιαίο κράτος, χωρίς κατοχικά στρατεύματα και έγγυητριες Δυνάμεις, μέ έφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών έλευθεριών. Θά προκύψει κράτος ευρωπαϊκό κάτι που απέχει παρασάγγας από τό Σχέδιο Άνάν.

ΑΝΑΚΚ

Ο διάλογος χο

«...Διά μίαν μόνιμον και κατά τό θέλημα του Θεού ένωσιν έν τώ Άληθεία της Έκκλησίας προϋποτίθεται διάφορος προετοιμασία και όδός εκείνων, αι όποιαί ήκολούθησαν εις τό παρελθόν και φαίνεται νά ακολουθούνται σήμερον».

Έτσι καταλήγει ή άνακοίνωση των Άντιπροσώπων και Προϊσταμένων των είκοσι Έρωών Μονών του Άγίου Όρους, μέ άφορμή την έπίσκεψη του Πάπα στην Πόλη και αυτή του Άρχιεπισκόπου στό Βατικανό.

Στό κείμενο τονίζεται ότι οι Άγιορείτες τιμούν και εύλαβούνται τόν Οικουμενικό Πατριάρχη και σεβόνται τό Οικουμενικό Πατριαρχείο, υπό την κανονική δικαιοδοσία του όποιού υπάγονται.

Όμως, διαφωνούν μέ άρκετές πτυχές των δύο έπισκέψεων και ιδίως την ύποδοχή του Πάπα στην Πόλη ως κανονικού Έπισκόπου, αλλά και μέ τη συστράτευση μέ τούς Παπικούς, ή όποια μπορεί νά χρεώσει στην Όρθοδοξία τις άμαρτίες της Δυτικής Ευρώπης.

Τονίζεται έπίσης ότι δέν είναι καταδικαστέος ό Θεολογικός Διάλογος, άν γίνεται μέ σωστές προϋποθέσεις.

«Η πρόσφατη έπίσκεψις του Πάπα Βενεδίκτου ΙΣΤ' στό Οικουμενικό Πατριαρχείο επί τη θρονική έορτή του Άγίου Άνδρέου (30ή Νοεμβρίου 2006) και κατόπιν ή έπίσκεψις του Μακαριωτάτου Άρχιεπισκόπου Άθηνών κ. Χριστοδούλου στό Βατικανό (14η Δεκεμβρίου 2006) προεκάλεσαν ποικίλες έντυπώσεις, εκτιμήσεις και αντίδράσεις. Παρερχόμεθα όσα ό εκκοσμικευμένος Τύπος αξιολόγησε ως θετικά ή άρνητικά, για νά επιμεινόμε σε όσα άφορούν την σωτηρία μας, χάριν της όποιας εξήλθαμε από τόν κόσμο στην έρημία του Άγίου Όρους.

Ός Άγιορείται Μοναχοί σεβόμεθα τό Οικουμενικό Πατριαρχείο, υπό την κανονική δικαιοδοσία του όποιού υπάγομεθα. Τιμώμεν και εύλαβούμεθα τόν Παναγιώτατο Οικουμενικό μας Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο και χαρόμεθα για όσα θεοφιλώς και μέ πολλούς κόπους εργάζεται υπέρ της Έκκλησίας. Μνημονεύομε ιδιαίτερω την έν μέσω άντιξών συνθηκών στερρά και άκατάβλητη υπεράσπισι των άπαραγράπτων δικαίων του Οικουμενικού Πατριαρχείου, την στήριξη των έμπεριστάτων Όρθοδόξων τοπικών Έκκλησιών και την μέριμνα για την προβολή του μηνύματος της Όρθοδόξου Έκκλησίας ανά τόν κόσμο. Έπίσης οι Άγιορείται Μοναχοί τιμώμεν την Άγιωτάτη Έκκλησία της Ελλάδος, από την όποια οι περισσότεροι προσερχόμεθα, και σεβόμεθα τόν Μακαριώτατο Προκαθήμενό της.

Έντούτοις τά διατρέξαντα κατά τις πρόσφατες έπισκέψεις του Πάπα στό Φανάρι και του Μακ. Άρχιεπισκόπου στό Βατικανό προεκάλεσαν στις καρδιές μας βαθυτάτη λύπη.

Η παρακαταθήκη των Άγιων Πατέρων

Έπιθυμούμε και αγωνιζόμεθα διά βίου νά φυλάξωμεν την παρακαταθήκη των Άγιων Πατέρων, την όποια

μάς εκληροδότησαν οι άγιοι Κτίτορες των ιερών Μονών μας και οι πρό ήμών αοίδιμοι πατέρες. Ζούμε, όσον ήμπορούμε, τό μυστήριο της Έκκλησίας και την άμώμητο Όρθοδοξοπιστι σύμφωνα μέ όσα καθημερινώς διδασκόμεθα από τις ιερές Άκολουθίες, τά ιερά άναγνώσματα και την έν γένει διδασκαλία των Άγιων Πατέρων, που είναι διατυπωμένη στα συγγράμματά τους και στις άποφάσεις των Οικουμενικών Συνόδων. Περιφρουρούμε τάς κόρην όφθαλμού την δογματική μας συνείδηση, την όποια οικοδομεί ή έντρυφήσις στους φιλοθέους άγώνες και τά κατά των ποικιλωνύμων αϊρέσεων κατορθώματα των άγιων Όμολογητών Πατέρων, ιδίως έν προκειμένω του έν άγίοις πατρός ήμών Γρηγορίου του Παλαμά, των Άγιορειτών Όσιομαρτύρων και του άγίου Όσιομάρτυρος Κοσμά του Πρώτου, του όποιου τά ιερά λείψανα παντίμως άσπαζόμεθα και την ιερά μνήμη πανηγυρίζομε. Φοβούμεθα νά σιωπήσωμε, όσάκις τίθενται ζητήματα που άφορούν στην παρακαταθήκη των Πατέρων. Αισθανόμεθα βαρεία την ευθύνη μας έναντι των εύλαβεστάτων πατέρων και άδελφών της παναγιορειτικής Άδελφότητας και έναντι του εύσεβοϋς λαού της Έκκλησίας, ό όποιος προσβλέπει στον

ΔΙΝΩΣΙΣ ΙΕΡΑΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΘΩ

Μειάζεται σωστές θεολογικές προϋποθέσεις

Οι αγιορείτες δεν είναι αντίθετοι προς το Θεολογικό Διάλογο, αλλά να γίνεται με σωστές προϋποθέσεις

άθωνικό Μοναχισμό ώσάν σε άδιαπραγμάτευτο φύλακα των ιερών Παραδόσεων.

Οι επισκέψεις του μέν Πάπα στο Φανάρι του δέ Αρχιεπισκόπου Αθηνών στο Βατικανό απέδωσαν ίσως κάποιες ωφέλειες κοσμικής σημασίας, όμως κατ'αυτές έλαβαν χώραν εκδηλώσεις ασύμφωνες προς τά θέσμια της Ορθοδόξου εκκλησιολογίας ή συμφωνήθηκαν δεσμεύσεις που δέν θά ωφελήσουν ούτε την Ορθόδοξο Έκκλησία ούτε τους έτεροδόξους Χριστιανούς.

Η ύποδοχή του Πάπα

Καταρχήν ή ύποδοχή του Πάπα έγινε ώσάν να επρόκειτο περί κανονικού επισκόπου Ρώμης. Κατά την τελετή ο Πάπας φορούσε ώμοφορο, προσφωνήθηκε από τόν Οικουμενικό Πατριάρχη μέ τό «εύλογημένος ο έρχόμενος εν όνόματι Κυρίου», ώσάν να πρόκειται περί χριστού Κυρίου, εύλόγησε τό εκκλησίασμα και πολυχρονίσθηκε ως αγιώτατος και μακαριώτατος επίσκοπος Ρώμης. Επίσης ή χοροστασία του Πάπα στην Ορθόδοξο θεία Λειτουργία μέ ώμοφορο, ή άπαγγελία του «Πάτερ ήμών», ο λειτουργικός άσπασμός μέ τόν Πατριάρχη, είναι εκδηλώσεις που ξεπερνούν τίς άπλές συμπροσευχές. Και όλα αυτά ένόςω ο παπικός θεσμός δέν ύποχώρησε καθόλου από τίς αίρετικές του διδασκαλίες και την πολιτική του. Αντίθετα μάάλιστα στην πράξη άποδεδειγμένα προώθει και προσπαθεί νά ενισχύσει την Ουνία και τά περί πρωτείου και αλαθήτου δόγματα και προχωρεί περισσότερο μέ τίς διαθρησκευτικές συμπροσευχές και τόν διαφανόμενο σε αυτές πανθρησκευτικό ήγεμονισμό του Πάπα της Ρώμης.

Έν σχέσει μέ την ύποδοχή του Πάπα στο Φανάρι μάς λυπεύει ιδιαίτέρως και τό γεγονός ότι τά Μέσα Μαζικής Ένημερώσεως έπα-

νέλαμβαναν την έσφαλμένη πληροφορία ότι τά, ως μή ώφελε, ψαλέντα τότε τροπάρια συνετάχθησαν από αγιορείτη ή αγιορείτες μοναχούς. Δραττόμεθα της εύκαιρίας νά πληροφορησούμε ύπευθύνως τούς εύλαβείς Χριστιανούς ότι συντάκτης τους δέν είναι, και δέν μπορούσε νά είναι, αγιορείτης μοναχός.

Σχέσεις του Αρχιεπισκόπου μέ τό Βατικανό

Έπειτα ή επιδίωξις του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών να συνάψη σχέσεις μέ τό Βατικανό επί κοινωνικών, πολιτιστικών και βιοηθικών ζητημάτων, καθώς και ή στόχευσις στην από κοινού ύπεράσπισι των χριστιανικών ριζών της Εύρώπης (θέσεις οι όποιες συναντώνται και στην Κοινή Διακήρυξι Πάπα και Πατριάρχου στο Φανά-

ρι), κατ' αρχήν μπορούν να θεωρηθούν άνώδυνες ή και θετικές, έφόσον στοχεύουν στην καλλιέργεια ειρηνικών ανθρώπινων σχέσεων. Όστόσο, παράλληλως, είναι σημαντικό αυτά νά μή δίδουν την έντύπωση ότι και σήμερα ή Δύση και ή Ορθοδοξία στηρίζονται στις ίδιες βάσεις και νά μή οδηγούν στο νά λησμονηται ή απόσταση που χωρίζει την Ορθόδοξη Παράδοση από αυτό που συνήθως παρουσιάζεται ως δήθεν «εύρωπαϊκό πνεύμα». Η (Δυτική) Εύρώπη είναι χρεωμένη μέ μία σειρά αντίχριστιανικών θεσμών και ένεργειών, όπως οι σταυροφορίες, ή Έξέτασις, τό δουλεμπόριο, ή άποικιοκρατία· βαρύνεται μέ την τραγική διαίρεσί της μέ τό σχίσμα του Προτεσταντισμού, τούς όλεθριους παγκοσμίους πολέμους, τόν άνθρωποκεντρι-

κό ούμανισμό και την άθεϊα της. Όλα αυτά είναι συνέπειες των θεολογικών παρεκκλίσεων της Ρώμης από την Ορθοδοξία. Η μία μετά την άλλη οι παπικές και οι προτεσταντικές αίρέσεις άπεμάκρυναν από τόν Δυτικό κόσμο τόν ταπεινό Χριστό της Ορθοδοξίας και στην θέση του εγκατέστησαν τόν ύπερήφανο άνθρωπο. Ο άγιος επίσκοπος Νικόλαος Αχρίδος και Ζίτσης έγραφε από τό Νταχάου: «Τί είναι λοιπόν ή Εύρώπη; Ο Πάπας και ο Λούθηρος... Τούτο είναι ή Εύρώπη εις τόν πυρήνα της, όντολογικώς και ιστορικώς». Ο δέ άγιασμένος Γέροντας Ιουστίνος Πόποβιτς συμπληρώνει: «Η Β' Σύνοδος του Βατικανού άποτελεί αναγέννησι όλων των εύρωπαϊκών ούμανισμών... διότι ή Σύνοδος ένέμεινε επίμονως εις τό δόγμα περί του αλαθήτου του πάπα» και συμπραίνει: «Αναμφιβόλως ή άρχαι και ή δυνάμεις της (δυτικο) εύρωπαϊκής κουλτούρας και του πολιτισμού είναι Χριστομάχοι». Διά τούτο έχει σημασία νά προβάλλεται τό ταπεινό ήθος της Ορθοδοξίας και νά ύποστηρίζονται οι πραγματικά χριστιανικές ρίζες της Ένωμένης Εύρώπης, αυτές που ή Εύρώπη είχε κατά τούς πρώτους χριστιανικούς αιώνες, την εποχή των κατακομβών και των επτά άγίων Οικουμενικών Συνόδων. Σκόπημον είναι ή Ορθοδοξία νά μή χρεωνεται άμαρτίες άλλότλης και επιπλέον νά μή δίδεται ή έντύπωση στους έξ αντιδράσεως προς τίς έκτροπές του Δυτικού Χριστιανι-

σμού άποχριστιανισθέντες Εύρωπαίους ότι ή Ορθοδοξία ταυτίζεται μέ αυτόν, άποτυγχάνοντας να μαρτυρείται ως ή μόνη αυθεντική Πίστις στον Χριστό και ως ή έλπίδα των λαών της Εύρώπης.

Η άδυναμία των Ρωμαιοκαθολικών

Είναι προφανεστάτη ή άδυναμία των Ρωμαιοκαθολικών νά άποδευσμευθούν από τίς άποφάσεις των μεταγενεστέρων (κατ' αυτούς εκκλησιολογικών) Συνόδων των, οι όποιες έθέσπισαν τό Φιλιόκβε, τό Πρωτεϊον, τό Άλάθητον, την κοσμική έξουσία του Ρωμαιο Ποντίφηκος, την κτιστή Χάρι, την άσπιλο σύλληψι της Θεότοκου, την Ουνία. Παρά ταύτα οι Ορθόδοξοι συνεχιζόμε τίς έθιμοτυπικές λεγόμενες επισκέψεις, άποδίδοντας τιμές Ορθόδοξου επισκόπου στον Πάπα και άθετώντας σειρά Έρών Κανόνων που άπαγορεύουν τίς συμπροσευχές, ένώ ο θεολογικός διάλογος επανειλημμένως ναυαγεί και άναστροφή από τόν βυθόν πάλι καταποντίζεται.

Όλες οι ένδειξεις οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τό Βατικανό δέν προσανατολίζεται στην άποβολή των έρειπτικών διδασκαλιών αλλά σε επανερμηνεία τους, δηλαδή σε συγκάλυψι τους.

Η ρωμαιοκαθολική εκκλησιολογία αλλάζει από την μία εγκύκλιο στην άλλη, από την άνοικτή λεγομένη εκκλησιολογία της Έγκυκλίου «Ut Unum Sint» στην άμαρτίες θεολογική άποκλειστικότητα της Έγκυκλίου «Dominus Jesus». Σημειώτεον ότι και οι δύο αυτές

ρωμαιοκαθολικές άποψεις είναι αντίθετες προς την Ορθόδοξο Εκκλησιολογία. Η άυτοσυνειδησία της άγίας Ορθοδόξου Έκκλησίας, ως της μόνης Μιάς Άγίας Καθολικής και Αποστολικής Έκκλησίας, δέν αναγνωρίζει τίς έτεροδόξες εκκλησίες και Όμολογίες ως «άδελφές εκκλησίες». Άδελφές Εκκλησίες είναι μόνο οι όμόδοξες Ορθόδοξες Τοπικές Εκκλησίες. Καμία καθ' όμωμυμίαν άναφορά σε άδελφές εκκλησίες πέραν των Ορθοδόξων είναι θεολογικώς έπιτρεπτή.

Τό Φιλιόκβε προβάλλεται από την ρωμαιοκαθολική πλευρά σαν μία άλλη νόμιμη έκφρασις της διδασκαλίας περί εκπορεύσεως του Άγίου Πνεύματος, ισότιμη θεολογικώς προς την Ορθόδοξο διδασκαλία περί της «έκ μόνου του Πατρός» εκπορεύσεως. Αποψι, την όποια δυστυχώς ύποστηρίζουν και ώρισμένοι ήμέτεροι θεολόγοι.

Τό παπικό άλλωστε Πρωτεϊον ο Ποντίφηκας τό κρατεί ως άπαρασάλευτο προνόμιο, όπως φαίνεται από την πρόσφατη άπάλειψι του τίτλου του Πατριάρχου της Δύσεως από τόν νυν Πάπα Βενέδικτο τόν ΙΣΤ', από την άναφορά στην παγκόσμια διακονία του Αποστόλου Πέτρου και των διαδόχων του κατά την όμλία του στον Πατριαρχικό Ναό, καθώς και από πρόσφατο, επίσης, λόγο του που διαλαμβάνει τά ακόλουθα: «μέσα στην κοινωνία μέ τούς Διαδόχους των Αποστόλων, των οποίων την όρατή ένότητα την έγγυάται ο Διάδοχος του Αποστόλου Πέτρου, ή Ούκρανική Καθολική Κοινότητα [σ.σ. ουνική] κατόρθωσε νά διατηρήσει ζωντανή την Έρη Παράδοση στην άκεραλιότητά της» (Έφημ. Καθολική, αριθμ. φύλ. 3046/18.4.2006).

Η Ουνία πολλαπλώς και ποικιλοτρόπως ένισχύεται και έπιβεβαιώνεται, παρά τίς κατά καιρούς περί του αντίθετου εξαγγελίες του Πάπα. Η άνειλικρινής αυτή στάσις μαρτυρείται πλην των άλλων περιπτώσεων και από την προκλητική παρέμβασι του προηγούμενου Πάπα Ιωάννου - Παύλου Β', ή όποια ώδήγησε σε ναυάγιο τόν Ορθοδοξο-ρωμαιοκαθολικό διάλογο στην Βαλτιμόρη, καθώς και από την έπιστολή του νυν Πάπα προς τόν Καρδινάλιο Λιουμπομίρ Χούζαρ, τόν ουνίτη Αρχιεπίσκοπο της Ούκρανίας. Στην έν λόγω έπιστολή (22.2.2006) σημειώνεται μέ έμφασι: «Επιβάλλεται νά εξασφαλίσουμε την παρουσία και των δύο μεγάλων φορέων της μοναδικής Παραδόσεως (του λατινι-

Άπό τά άτοπα του νέου βιβλίου ιστορίας της 6ης Δημοτικού

Ηδη πολλά έχουν γραφεί για τό νέο βιβλίο ιστορίας της 6ης Δημοτικού, τό όποιο δέχεται την έντονότερη κριτική άπ' όλα όσα κυκλοφόρησαν και ήδη συγκεντρώνονται ύπογραφές για την άπόσυρσή του. Τή συνολική παιδαγωγική άξία ενός σχολικού βιβλίου, μόνον ειδικοί θά μπορούσαν νά εκτιμήσουν. Έμεις θά σταθούμε κατ' αρχήν σ' ένα σημείο.

Στό κεφάλαιο 2 της ένότητας 2 (σελ. 18), διαβάζουμε ότι «Σύμφωνα μέ τόν Ισλαμικό νόμο οι όρθόδοξοι χριστιανοί των κατακτημένων περιοχών άποτελούν άναγνωρισμένη θρησκευτική ομάδα. Ηγέτης τους είναι ο Πατριάρχης της Κωνσταντινούπολης και έχει ειδικά προνόμια. Φροντίζει τίς εκκλησιαστικές ύποθέσεις αλλά και θέματα σχετικά μέ την εκπαίδευση».

Ας δούμε τί γράφει σχετικά ο Ιστορικός Νίκος Σβωρόνος στην «Επισκόπησι της νεότερης ιστορίας»: «Ο Πατριάρχης της Κωνσταντινούπολης δέν παρουσιάζοταν μόνο σαν έθνικός άρχηγός (έθνάρχης) των Ελλήνων, αλλά σαν θρησκευτικός και πολιτικός άρχηγός όλων των όρθόδοξων λαών, συνεχίζοντας έτσι την ιδέα της καταλυμένης Βυζαντινής Αυτοκρατορίας»

(«Θεμέλιο» 1976, σελ. 44).

Παρατηρούμε ότι τό διδακτικό βιβλίο άποκρύπτει συστηματικά ότι στα χρόνια της Τουρκοκρατίας ο Πατριάρχης δέν ήταν άπλός θρησκευτικός ήγέτης, αλλά διέθετε και πολιτική έξουσία ως «Μιλλέτ Μπασί» (έθνάρχης). Τά παιδια άδυνατούν νά κατανοήσουν την έννοια του «Μιλλετιού» στα πλαίσια της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, δέν τούς δίνεται ή άπλή εξήγηση που δίνει ο Σβωρόνος: «ό ισλαμικός νόμος δέν διέκρινε λαούς παρά μόνο σύμφωνα μέ τή θρησκεία τους». Η περιγραφή των άρμοδιοτήτων του Πατριάρχη, βασική για νά κατανοήσουν οι μαθητές την πολιτική όργάνωση του ύπόδουλου γένους, είναι όχι μόνον έλλιπής, αλλά άσαφής, θολή και άνεπαρκής, άκόμα και για τό επίπεδο της 6ης Δημοτικού.

Γιατί όμως τό διδακτικό βιβλίο παραλείπει τέτοια βασικά ιστορικά στοιχεία που άφορούν ιδίως την πολιτική έξουσία του Πατριάρχη επί Τουρκοκρατίας; Μά αν οι συγγραφείς του έγχειριδίου συνομολογούσαν τον πολιτικό-έθναρχικό ρόλο της Έκκλησίας κατά την Τουρκοκρατία, δέν θά νομιμοποιούνταν νά συγκάλυψουν τή συ-

νεισφορά της στην έπιβίωση του ύπόδουλου Γένους. Όσο όμως την αντιμετώπιζον ως άπλή θρησκευτική «ομάδα», τότε δίνουν στον εαυτό τους τό δικαίωμα νά μή της έπιφυλάξουν «προνομιακή» αντιμετώπιση. Ας αναλογισθούμε, εξάλλου, ότι ή περίοδος συγγραφής του (άρχες δεκαετίας 2000) συμπίπτει μέ έντονη διαμάχη Πολιτείας και Διοικούσας Έκκλησίας για τίς ταυτότητες.

Κι όμως, σύμφωνα μέ τό Σβωρόνο «... ή Έκκλησία παραμένει σ' όλη την περίοδο άπ' τό ιε' ως τό τέλος του ιζ' αιώνα ή κατευθυντήρια δύναμη του Έθνους». Επικεφαλής της εθνικής αντίστασης σ' όλες τίς μορφές της, εργαζόμενη για τό σταμάτημα των εξισλαμισμών, συμμετέχοντας σ' όλες τίς έξεγέρσεις άκόμα και δευθυνόντας τες (έχει νά δείξει μεγάλο αριθμό νεομαρτύρων που είναι σύγχρονα και ήρωες της χριστιανικής πίστες και της εθνικής αντίστασης), ρυθμίζει επίσης και την πνευματική ζωή» (ό.π. σελ. 48). Τά άνωτέρω φαίνεται ότι αξιολογούνται ως άσημαντα από τούς συγγραφείς του νέου βιβλίου της Ιστορίας.

Γιάννης Ζερβός

Ο διάλογος χρειάζεται σωστές θεολογικές προϋποθέσεις

Το Πρωτάτο

Συνέχεια από τη σελ. 7

κου και του ανατολικού)... Διπλή είναι η αποστολή, που έχει ανατεθεί στην Έλληνοκαθολική Εκκλησία, που βρίσκεται σε πλήρη κοινωμία με τον Διάδοχο του Αποστόλου Πέτρου: από τη μία πλευρά να διατηρήσει όρατη μέσα στην Καθολική Εκκλησία την ανατολική Παράδοση από την άλλη πλευρά να ευνόησει τη σύγκλιση των δύο παραδόσεων, μαρτυρώντας ότι αυτές όχι μόνο συνδυάζονται μεταξύ τους, αλλά και αποτελούν μία βαθειά ενότητα μέσα στην ποικιλία τους» (ένθ' άνωτ.).

Εκδηλώσεις και ψευδείς εντυπώσεις

Υπό την έννοια αυτή οι φιλόφρονες εκδηλώσεις, όπως αυτές των επισκέψεων του Πάπα στο Φανάρι και του Αρχιεπισκόπου Αθηνών στο Βατικανό, χωρίζουν την προϋπόθεση της ενότητας στην Πίστι, επιτυγχάνουν από τον έναν να δημιουργήσουν ψευδείς εντυπώσεις ενότητας και να απομακρύνουν τον ετερόδοξο κόσμο από του να προσβλέπει στην Ορθοδοξία ως προς την αληθινή Εκκλησία, και από τον άλλον να αμβλύνουν το δογματικό αίσθητήριό πολλών Ορθόδοξων επί πλέον δε να εξωθήσουν μερικούς από τους πιστούς και ευλαβείς Ορθόδοξους, που ανησυχούν για όσα ακαίρω και παρά τους Ιερούς Κανόνες γίνονται, σε αποκοπή τους από το σώμα της Εκκλησίας και την δημιουργία νέων σχισμάτων.

Γι' αυτό από αγάπη για την Ορθοδοξία μας, με πόνο δε για την ενότητα της Εκκλησίας και αποβλέποντας στην διατήρησι ακαινοτομότητος της Ορθοδόξου Πίστεως, διακηρύσσουμε προς κάθε κατεύθυνσι όσα στις 9/22 Απριλίου 1980 διακήρυξε η Έκτακτος Διπλή Ιερά Σύναξις της καθ' ημάς Ιεράς Κοινότητος του Αγίου Όρους:

Διακήρυξη της Ιεράς Κοινότητος

«Πιστεύομεν ότι η Αγία Ορθόδοξος Εκκλησία μας είναι η Μία Αγία Καθολική και Αποστολική Εκκλησία του Χριστού, έχουσα το πλήρωμα της Χάριτος και της Αληθείας και δι' αυτό άδιακοπον την Αποστολικήν Διαδοχήν.

«Αντιθέτως αϊ «εκκλησιαί» και «όμοιοί» της Δύσεως έχουσι εις πολλά σημεία διαστρέψει την πίστιν του Εύαγγελίου, των Αποστόλων και των Πατέρων, στερούνται της αγιαστικής Χάριτος, των αληθών Μυστηρίων και της Αποστολικής Διαδοχής...

«Ο μετά των ετεροδόξων διάλογος, εφ' όσον αποβλέπει να πληροφορήση αυτούς περί της Ορθοδόξου Πίστεως, ώστε, όταν οὔτοι καταστούν δεκτικοί του θείου φωτισμού και διανοιχθούν οί όφθαλμοί των, να επανέλθουν εις την Ορθόδοξον Πίστιν, δέν είναι καταδικαστέος.

«Ο θεολογικός διάλογος ούδόλωσ δέν να συνοδεύεται από συμπροσευχάς, συμμετοχάς εις τάς λειτουργικάς και λατρευτικάς συνάξεις εκατέρων και λοιπάς ένεργείας, αϊ όποια ενδέχεται να δώσουν την έντύπωσιν ότι ή ήμετέρα Ορθόδοξος Εκκλησία δέχεται τούς Ρωμαιοκαθολικούς ως πλήρη Εκκλησίαν και τον Πάπαν ως κανονικόν Επίσκοπον Ρώμης. Τοιαύται ένεργείαι παραπλανούν και τό Ορθόδοξον πλήρωμα και τούς Ρωμαιοκαθολικούς, διδόντες εις αυτούς την έσφαλμένη έντύπωσιν περί του τί φρονεί περί αυτών ή Ορθοδοξία...

«Τό Άγιον Όρος χάριτι Θεού μένει πιστόν, ως και ό Ορθόδοξος του Κυρίου λαός, εις την Πίστιν των Αγίων Αποστόλων και των Αγίων Πατέρων, εξ αγάπης και πρόσ τούς ετεροδόξους, οί όποιοί ούσιαστικώς βοηθούνται, όταν οί Ορθόδοξοι διά συνεπούς Ορθοδόξου στάσεως τούς υποδεικνύουν τό μέγεθος της πνευματικής άσθενειας των και τον τρόπον της θεραπείας αυτών.

«Αϊ άποτυχοῦσαι άπόπειραι του παρελθόντος δι' ένωσιν διδάσκουν ότι διά μίαν μόνιμον και κατά τό θέλημα του Θεου ένωσιν έν τη Αληθεία της Εκκλησίας προϋποτίθεται διάφορος προετοιμασία και όδός εκείνων, αϊ όποια ήκολουθήθησαν εις τό παρελθόν και φαίνεται να άκολουθώνται σήμεραν».

«Απαντες οί έν τη κοινή Συνάξει Αντιπρόσωποι και Προϊστάμενοι των είκοσι Ιερών Μονών του Αγίου Όρους Αθω

Ο χριστιανός μπροστά στον εμφύλιο πόλεμο

Συνέντευξη με τον άείμνηστο Θεολόγο Ν.Θ. ΜΠΟΥΓΑΤΣΟ

Του άείμνηστου Νικόλαου Μπουγάτσου, έκλεκτου θεολόγου, μελετητή των Πατέρων, συγγραφέα πολλών βιβλίων και εύαίσθητου στα κοινωνικά θέματα χριστιανού αλλά και πολίτη της Δημοκρατίας, έλπίζουμε προσεχώς να παρουσιάσουμε τίς κυριώτερες πτυχές του έργου του, ως ένδειξη μικρού πνευματικού μνημοσύνου.

Σήμερα δημοσιεύουμε μέρος από τη συνέντευξη του, που άφορα τον εμφύλιο πόλεμο, όπου άναδεικνύεται ή γνήσια χριστιανική του συνείδηση, που δέν υπηρέτησε ιδεολογίες, δέν τάχθηκε με τούς ισχυρούς αλλά άφιέρωσε τη ζωή του στη δικαιοσύνη και την αγάπη.

Τό κείμενο της συνεντεύξεως μάς τό παρέδωσε πριν από χρόνια και σήμερα αξίζει να δημοσιευτή καθώς άναδεικνύει τό ήθος του χριστιανού που πέρασε στην άθανασία.

Θ.Κ.

Συντάκτης: Έχουμε μία επέτειο εφέτος. Τά Δεκεμβριανά, που είναι ή άρχή και ή βάση του τρομερού Έμφυλίου Πολέμου των Έλλήνων. Ένώ όμως κάτι λέγεται, κάτι γράφεται για τά Δεκεμβριανά και τον Έμφύλιο, δέν έχω άκούσει τίποτα για τη στάση των συνειδητών χριστιανών στο θέμα αυτό. Για να ύπάρξη όμως ένας πόλεμος, πολύ περισσότερο εμφύλιος, πρέπει να ύπάρχει μίσος, τουλάχιστον άπ' τά μισά μέλη της κοινωνίας. Όταν όμως λέμε ότι στην Ελλάδα τό πλείστον (τό 80%) είναι Ορθόδοξοι χριστιανοί, πώς συμβιβάζεται τό μίσος με την όρθόδοξη πίστη;

Μπουγάτσος: Πολύ καλά, νομίζω, τοποθετείτε τό πρόβλημα. Δέν μπορούμε να λέμε ότι είμαστε όρθόδοξοι χριστιανοί και να επικρατεί τό μίσος. Κάτι τρέχει. Δέν μπορεί τά παιδιά του Θεού της αγάπης —ό Θεός αγάπη έστί— να έχουν υποδουλωθεί στο μίσος. Αυτό τό πρόβλημα πρέπει να έρευνηθεί (...)

Συντάκτης: Άπευθύνομαι όμως σε σάς, γιατί λόγω ηλικίας ζήσατε έντονα τά γεγονότα αυτά, αλλά και ως θεολόγος που είσθε, θά μπορούσατε, πιστεύω, να διακρίνετε σωστά μέσα άπ' τά γεγονότα τίς τυχόν άδυναμίες των χριστιανών.

Μπουγάτσος: Σας εύχαριστώ για την προτίμησή. Τό θέμα αυτό τό συζητούσα πρό ήμερών με έναν έκλεκτό συνάδελφο. Αυτός είχε την άποψη να μη θίξουμε τό θέμα αυτό δημόσια, γιατί είναι επικίνδυνον. Όσοι έζησαν τά γεγονότα, έχουν άκόμη και τώρα μία ψυχολογική φόρτιση. «Άσε, πιό έπειτα», μου είπε (...)

Έγώ νομίζω ότι ό κάθε συνειδητός χριστιανός πρέπει να αντιμετώπισει με έντιμότητα και γενναιότητα τό θέμα: «Η συμπεριφορά μου στον Έμφύλιο ήταν χριστιανική (άπόλυτα, σχετικά) ή με λάθη (μικρά, μεγάλα), δηλαδή άμαρτίες»; Όσοι ώριμοί τότε τά ζήσαμε, είμαστε τώρα μεγάλοι στην ηλικία — κοντά στο θάνατο. Άν έχουμε κάνει λάθη ως χριστιανοί πρέπει να τά επιστημόνουμε, να μετανιώσουμε τώρα, για να συγχωρεθούν, γιατί στον Άδη δέν ύπάρχει μετάνοια. Κανείς δέν είναι άναμάρτητος. Ο Άπόστολος Πέτρος άνήχηκε τον Χριστό, αλλά μετανόησε, και τώρα είναι πρώτος στον Παράδεισο(...)

Ούραγοί στην αυτοκριτική;

Στίς ήμέρες μας και στο θέμα του κομμουνισμού πολλοί άρχίζουν μία κριτική αυτοεξέταση. Στη Γαλλία μάλιστα εκδόθηκε «Η μαύρη βίβλος». Φρονώ ότι οι χριστιανοί πρέπει να είναι πρώτοι και στην αυτοεξέταση, κι όχι τελευταίοι. Πρωτοπόροι κι όχι ούραγοί. Δυστυχώς είμαστε ούραγοί, γι' αυτό πάψαμε να είμαστε οί πνευματικοί ήγέτες της Ελλάδας. Λέτε να κάνω λάθος;

Συντάκτης: Δηλαδή θέλετε να πείτε: Τί θέση πήραν στον Έμφύλιο οί συνειδητοί χριστιανοί, ενώ είναι «έπιστολή Χριστού, γινωσκόμενη και άναγινωσκόμενη υπό πάντων ανθρώπων». Άν ένεπλάκησαν στον ανταγωνισμό των παθών και του μίσους;

Μπουγάτσος: Άκριβώς. Άλλά είπατε: Οί χριστιανοί είναι «έπιστολή Χριστού». Κάνατε όμως ένα λάθος, που όλοι μας (και οί θεολόγοι) τό κάναμε. Οί χριστιανοί πρέπει να είναι «έπιστολή Χριστού», αλλά δέν είναι. Άλλο τό «δέον» κι άλλο ή πραγματικότητα. Δηλαδή είμαστε χριστιανοί των λόγων κι όχι των έργων. Γι' αυτό έξευτελίσσαμε την Ορθοδοξία και στην περίπτωση του Έμφυλίου. Ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος μάς λέει: «Ούδεις ότι πολλοί έσμέν έρει, άλλ' ότι άχρηστοί μέμφεται».

Συντάκτης: Μά, δέ βρέθηκε ένας χριστιανός να προσπαθήσει να συμβιβάσει τά «διστώτα»;

Μπουγάτσος: Βρέθηκε. Ο άρχιεπίσκοπος Αθηνών Δαμασκηνός Παπανδρέου. Προσπάθησε. Κάτι έκανε. Άλλά κι αυτός τό θέμα δέν τό έθεσε σε βάση χριστιανική, αλλά σε πολιτική βάση. Αυτό είναι τό λάθος του. Βέβαια οί άντιθέσεις Αμερικικής (Αγγλίας) - Ρωσίας, οί ένώσιμοί των κοινωνικών και πολιτικών άρχόντων, τά νομκά συμφέροντα, τά μεγάλα πολιτικά λάθη των δύο παρατάξεων, τό κομματικό πνεύμα των Έλλήνων, αλλά κυρίως ή έλλειψη του χριστιανικού ήθους, όξυναν πολύ την αντίθεση. Δημιούργησαν τέτοιον άνεμοστρόβιλο στην ψυχή του κάθε ανθρώπου που διχάστηκε ή κοινωνία.

Η αγάπη ένώνει

Μόνο ή αγάπη ένώνει, ή έλλειψη της αγάπης είναι έργο του διαβόλου και διαιρεί. Η διαίρεση μήηκε και μέσα στην Εκκλησία (και στους άρχιερείς). Η «πολιτική» του Δαμασκηνού δέν ένέπνευσε και δέν συγκέντρωσε τίς ούσιαστικά έλαχίστες χριστιανικές πνευματικές δυνάμεις. Άλλά και οί περισσότεροι από τούς καλύτερους χριστιανούς ξεχάσαν την αγάπη.

Συντάκτης: Πραγματικά. Μέσα σ' έναν πόλεμο είναι φυσικό να επικρατήσει τό πάθος κι όχι ή αγάπη. (...)

Τό μεγάλο κακό στη δική μας περίπτωση, δέν είναι ότι στον Έμφύλιο υπήρξε πάθος και μίσος. Αυτό είναι φυσικό για τον μεταπτωτικό άνθρωπο. Τό μεγάλο κακό είναι ότι, τώρα, μετά από 50 χρόνια δέν έχουν άκόμη μαλακώσει οί καρδιές μας.

Συντάκτης: Τί φτάνει; Που τό άποδίδετε;

Μπουγάτσος: Είμαστε θεωρητικοί. Ένώ ό σωστός Χριστιανισμός είναι ρεαλιστικώτατος. Έμείς είμαστε χριστιανοί των λόγων. Σας θυμίζω: «Όυ πάς ό λέγων μοι, Κύριε Κύριε, άλλ' ό ποιών...» Ο διάβολος ξέρει και μάς δουλεύει καλά.

Στη Θ. Λειτουργία λέμε: «Άγαπήσωμεν άλλήλους, ίνα έν όμονοία όμολογήσωμεν... Πιστεύω εις ένα Θεόν...». Αυτό τό λέει όλα. Έδώ έχουμε την αξιολογική και χρονική ιεραρχία των ενεργειών μας - των πράξεών μας: 1ο Άγάπη και του έχθρου. 2ο Όμόνοια μεταξύ όλων των ανθρώπων και έπειτα, 3ο σάν συνέπεια («ίνα», που λέει) ή πίστη, τό δόγμα. Αυτός είναι ό Χριστιανισμός. Ο διάβολος μάς κατάφερε να άντιστρέψουμε τη χριστιανική προτεραιότητα των αξιών. Βάλαμε πρώτο τό δόγμα (την πίστη). Έτσι νομίσουμε ότι γίναμε καλύτεροι χριστιανοί. Άλλά μέχρι να φθάσουμε στην αγάπη, «έψύγει ή αγάπη των πολλών». Δηλαδή τον Χριστιανισμό από εύσέβεια - αγάπη τον

κάναμε ένα ιδεολόγημα (...)

Ο Θεός «ανάτέλλει τον ήλιον αυτού επί πονηρούς και άγαθούς και βρέχει επί δικαίους και άδίκους». Ένώ έμεις (πιό έξυπνοι;), αντί να του μοιάσουμε, χαρακτηρίζουμε τον έαυτό μας άγαθό κι όσους διαφωθούν στην πίστη τούς χαρακτηρίζουμε έπεικώς πονηρούς και τούς σαμποτάρουμε. Νά ό Έμφύλιος πόλεμος προς δόξαν του διαβόλου.

Συντάκτης: Άν σās άκουαν όμως μερικοί χριστιανοί θά σās έλεγαν: «Οί Έαμίτες φτάνει για όλα».

Μπουγάτσος: Έγώ δέν λέω ότι δέν φταίνε. Φταίνε και πολύ. Γνωρίζω όμως άκόμη ότι ό πραγματικός χριστιανός άκόμη και για τά λάθη των άλλων θεωρεί υπεύθυνον τον έαυτόν του. Ο Χριστός σταυρώθηκε για τίς δικές μου άμαρτίες. Κι έγώ πρέπει να κλάψω για τίς άμαρτίες του άλλου, του άδελφού μου. (...)

Γέροντες άγιορείτες και τό παράδειγμα του φοιτητή

Συντάκτης: Έκτός άπ' τον Δαμασκηνό, δέν υπήρξε άλλος συνειδητός χριστιανός ως μεσάζων, να συμβιβάσει τά «διστώτα»;

Μπουγάτσος: Ξέρω. Θά αναφέρω δύο περιπτώσεις. Μία θεωρητική και μία πρακτική. Η θεωρητική: Τό 1946 μερικοί Γέροντες Άγιορείτες, με πρωτοβουλία του Γαβριήλ Διονυσιάτη, δημοσίευσαν μία διαμαρτυρία για τον Έμφύλιο: «...Οί όπαδοί του Θεού της αγάπης και της ειρήνης, να φθάσητε μέχρι του όλεθρίου κακού τηςμισαδελφίας, μέχρι της θεηλάτου άδελφοκτονίας... Συνέλθετε άδελφοί εις έαυτούς... Όταν ήμεσι όμονοούμεν, οί ξένοι δέν έχουν θέσιν εις τά έσωτερικά μας... Μή πλανήσθε αγαπητοί! Άνθρωποι μίσους δέν είναι γνήσιοι χριστιανοί, δέν έχουν θέσιν εις την Εκκλησίαν του Χριστού...».

Τώρα ή πρακτική περίπτωση: Έγώ στα Δεκεμβριανά ζούσα στον Πειραιά. Λοιπόν στον Πειραιά δημιουργήθηκε πραγματικός πόλεμος μεταξύ των ναυτών του Λιμεναρχείου Πειραιώς, που στεγαζόταν στο μέγαρο του Βάττη, και του πρώην άνταρτικού στρατού. Ένας πειραιώτης φοιτητής θεολογίας τόλμησε να επέμβη. Μπήκε μεταξύ των δύο παρατάξεων κρατώντας ψηλά με τό δεξι του χέρι ένα άσπρο μαντίλι. Έτσι άφού επισκέφθηκε έν ώρα σάχης και τίς δύο παρατάξεις, τούς έπεισε να άποφασίσουν έκεχειρία. Αυτό είναι χριστιανική πράξη. «Μακάριοι οί ειρηνοποιοί ότι αυτοί υίοί Θεού κληθήσονται». Αυτό όμως θέλει τόλμη, γενναιότητα και διπλωματικότητα. Ο Θεολόγος φοιτητής τά κατάφερε.

Συντάκτης: Με συγχωρείτε. Έχω άκούσει ότι και σεις στα Δεκεμβριανά είχατε ένα οικογενειακό δράμα. Φόνευσαν άναίτια τον άδελφό σας. Θά μπορούσατε να μάς πείτε πώς έσειτε προσωπικά αντιμετώπισατε αυτό τό δράμα; (...)

Η τραγωδία του άδελφού

Μπουγάτσος: Τίς ήμέρες αυτές, στα Δεκεμβριανά, ή γυναίκα του άδελφού μου γέννησε τό δεύτερο παιδί της. Όλοι είμαστε κλεισμένοι στα σπίτια μας χωρίς τροφές. Ο άδελφός μου, που ήταν δικηγόρος, πήγε στο σπίτι ενός πελάτη του παντοπώλη, για να πάρει τρόφιμα για τη λεχώνα και χρήματα. Πραγματικά τον έξυπηρέτησε. Του έδωσε μία τσάντα τρόφιμα, μία κότα ζωντανή και 2.000 δραχμές, που ύπολογίζω πώς άντιστοιχούν με 200.000 δραχμές σημερινές. Στην επιστροφή όμως τον συνέλαβε στο δρόμο ένας φρουρός και τον φυλάκισε. Αιτιολογία: Έρχεσαι από περιοχή όπου επικρατούν οί «Χ» (Χίτες).

Συνέχεια στη σελ. 11

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΠΡΙΝ ΤΗΝ Ε.Ο.Κ. ΚΑΙ ΜΕΤΑ:

Χαρακτηριστικά, προβλήματα και προοπτική

Η έκρηξη των επιστημονικών και τεχνολογικών γνώσεων επιβάλλει τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση του εργατικού δυναμικού. Καμιά αρχική εκπαίδευση δεν επαρκεί για όλη τη διάρκεια της επαγγελματικής σταδιοδρομίας των εργαζομένων. Ο διεθνής οικονομικός ανταγωνισμός και η τεχνολογική εξέλιξη οδηγούν στην κατάρτιση ορισμένων επαγγελματιών, στη δημιουργία καινούριων και σε βαθιές και συνεχείς αλλαγές της αγοράς εργασίας. Όλα αυτά καθιστούν απαραίτητη την δια βίου εκπαίδευση και την εκπαίδευση ενηλίκων. Η εκπαίδευση ενηλίκων αποτελεί ένα πλατύ πεδίο, που περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες μέσα από τις οποίες άνθρωποι ενήλικοι μαθαίνουν με τρόπο συστηματικό και οργανωμένο. Η εκπαίδευση ενηλίκων περιλαμβάνει την αρχική και την συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση, την επιμόρφωση, τη μαθητεία, την εκπαίδευση σε χώρους εργασίας και την πολύπλευρη εκπαίδευση κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων.

Η εκπαίδευση ενηλίκων στην Ευρώπη

Η εκπαίδευση ενηλίκων γνωρίζει ραγδαία ανάπτυξη τόσο διεθνώς όσο και στη χώρα μας, δεδομένου ότι αποτελεί προϋπόθεση για την ενεργητική συμμετοχή των πολιτών στην κοινωνία της γνώσης και για τη δημιουργική προσαρμογή τους στις εξελίξεις του οικονομικού, κοινωνικού και πολιτισμικού τομέα. Άρχισε να εμφανίζεται στην Ευρώπη και στις Ηνωμένες Πολιτείες στα μέσα του περασμένου αιώνα. Οι πρώτες ενέργειες είχαν στόχο τη βελτίωση του μορφωτικού επιπέδου των αδικημένων κοινωνικών τάξεων και ήταν συνδεδεμένες με τα λαϊκά κινήματα. Γρήγορα οι δραστηριότητες πολλαπλασιάστηκαν και επεκτάθηκαν σε όλες σχεδόν τις χώρες. Τα τελευταία 40 χρόνια η εκπαίδευση ενηλίκων συγκροτήθηκε, σταδιακά, και ως επιστημονικό πεδίο, που απέκτησε τους δικούς του θεωρητικούς μελετητές, και τις δικές του πανεπιστημιακές σπουδές. Από τις αρχές της δεκαετίας του '80 παρατηρείται στις ευρωπαϊκές χώρες αλματώδης ανάπτυξη της, που φθάνει το 1998, στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μεταξύ των ενηλίκων, που είχαν τελειώσει τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, το 10% να έχει συμμετάσχει τον τελευταίο μήνα σε επιμορφωτικό πρόγραμμα (εισήγηση Α. Κόκου, Διεθνής Συνδιάσκεψη για την Εκπαίδευση Ενηλίκων, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2002, σελ. 30).

Η εκπαίδευση ενηλίκων στην Ελλάδα πριν την ένταξη της στην ΕΟΚ

Στη χώρα μας, οι απαρχές του θεσμού της εκπαίδευσης ενηλίκων εντοπίζονται στα μέσα του 19ου αιώνα και τις αρχές του 20ου (Βεργίδης Δ., 1999, σελ. 12 - 15), όταν ένας μικρός αριθμός φορέων οργανώνει δραστηριότητες εκπαίδευσης ενηλίκων. Το Εργατικό Κέντρο της Αθήνας, τα Οικονομικά Επιμελητήρια Αθήνας και Πειραιά, μορφωτικοί σύλλογοι, όπως ο Φιλολογικός Σύλλογος «Παρνασσός», η Εταιρία Φίλων του Λαού, ο Σύλλογος προς Διάδοση των Ελληνικών Γραμμάτων, περιλαμβάνονται στους φορείς αυτούς. Αργότερα, στο μεσοπόλεμο ιδρύθηκαν νυκτερινές σχολές για τον αλφαριθμητικό των ενηλίκων, χωρίς να γίνουν νομοθετικές ρυθμίσεις. Τη μεταπολεμική περίοδο γίνον-

τας απόπειρες οργάνωσης του θεσμού, οι πρώτες νομοθετικές ρυθμίσεις και η ίδρυση φορέων εκπαίδευσης ενηλίκων. Σε όλους τους νομούς αναπτύσσεται δίκτυο της Λαϊκής Επιμόρφωσης με στόχο την καταπολέμηση του αναλφαριθμητισμού και σε κάθε νομό λειτουργεί Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης. Δημιουργείται δίκτυο των Κέντρων Γεωργικής Εκπαίδευσης (ΚΕ.Γ.Ε.) σε όλους τους νομούς με στόχο την κατάρτιση των αγροτών. Ιδρύεται το Ελληνικό Κέντρο Παραγωγικότητας (ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ.), που ανέπτυξε δραστηριότητες κατάρτισης ανέργων και εργαζομένων. Εκτός από τους παραπάνω φορείς, που αναπτύσσουν δραστηριότητες σε όλη τη χώρα, υπάρχουν κι άλλοι φορείς, που δραστηριοποιούνται στην εκπαίδευση ενηλίκων, σε μικρότερο ποσοστό και όχι πανελλαδικά, όπως ο Ελληνικός Οργανισμός Μικρών Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ.), ο Εθνικός Οργανισμός Προνοίας (Ε.Ο.Π.), η Χριστιανική Ένωση Νέων (Χ.Ε.Ν.), καθώς και ιδιωτικές σχολές.

Οι λόγοι ανάπτυξης του θεσμού της εκπαίδευσης ενηλίκων στην

Του ΑΝΑΝΙΑΔΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ
καθηγ. ΠΕΦ Σχολείου
Β' Εύκαιρίας Θεσσαλονίκης

Ελλάδα την περίοδο 1950 - 1980 είναι οι εξής: α) αδυναμία της τυπικής εκπαίδευσης να ανταποκριθεί στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, β) οι ανάγκες των πολιτών για εκπαίδευση, κατάρτιση, επανακατάρτιση και δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου, γ) οι προσπάθειες αντιμετώπισης της ανεργίας και η κοινωνική ένταξη των ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

Μέχρι τη μεταπολίτευση, το 1974, η εκπαίδευση ενηλίκων στην Ελλάδα αναπτύχθηκε με σκοπούς κυρίως πολιτικούς και δευτερευόντως εκπαιδευτικούς. Η βασιλική οικογένεια και, στη συνέχεια, το κράτος οργάνωσαν ένα δίκτυο εκπαίδευσης ενηλίκων, που κάλυπτε ολόκληρη τη χώρα και έφτανε μέχρι και το μικρότερο χωριό, με στόχο να ελεγχθούν και να χειραγωγήσουν ιδεολογικά τον πληθυσμό κυρίως της υπαίθρου, αλλά και των αστικών κέντρων, καθώς η εσωτερική μετανάστευση από το χωριό προς την πόλη αυξανόταν ολοένα και περισσότερο. Μετά τη μεταπολίτευση, το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας μας βρίσκεται σε διαδικασία συνεχών μεταρρυθμίσεων με αποτέλεσμα την επέκταση της γενικής υποχρεωτικής εκπαίδευσης, τη μικρή ανάπτυξη της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, την επίτευξη σχετικής συναινεσης σε ορισμένα βασικά θέματα εκπαιδευτικής πολιτικής, τη σύνδεση του εκπαιδευτικού συστήματος με τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση, και τέλος την εισαγωγή νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση. Μέχρι τη δεκαετία του '80 η καθιερωμένη αντίληψη ήταν ότι η εκπαίδευση προετοιμάζει για ένα επάγγελμα, το οποίο πιθανόν να διαρκέσει σε όλη τη διάρκεια της εργασιακής μας ζωής, και ότι στη ζωή μας υπάρχουν τρία μεγάλα διαδοχικά στάδια: η εκπαίδευση, η επαγγελματική ζωή και η συνταξιοδότηση. Αυτή η αντίληψη σήμερα ισχύει όλο και λιγότερο. Καμιά εκπαίδευση και κατάρτιση δεν είναι επαρκής για όλη τη διάρκεια της ζωής μας, ενώ σύμφωνα με τον Οργανισμό Οικονομικής

Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.), ένας εργαζόμενος θα αλλάξει είδος εργασίας ή απασχόλησης τουλάχιστον 8 φορές κατά την διάρκεια της ζωής του.

Συνοπτικά, πρέπει να σημειωθεί ότι κατά τη μεταπολεμική περίοδο και μέχρι την ένταξη της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (Ε.Ο.Κ.) η εκπαίδευση ενηλίκων αναπτύσσεται κυρίως με κρατική παρέμβαση από δημόσιους φορείς με ισχυρούς προϋπολογισμούς, τα σχετικά νομοθετήματα είναι αποσπασματικά και το πλαίσιο υλοποίησης των δραστηριοτήτων διακρίνεται από χαλαρότητα και πολυτυπία.

Η εκπαίδευση ενηλίκων στην Ελλάδα μετά την ένταξη στην ΕΟΚ

Στη συνέχεια θα αναλύσουμε τα χαρακτηριστικά της εκπαίδευσης ενηλίκων μετά την ένταξη της χώρας μας στην Ε.Ο.Κ., θα εξετάσουμε τα προβλήματα και τις δυσλειτουργίες που παρατηρήθηκαν την περίοδο αυτή και θα προσεγγίσουμε τα αίτιά τους.

Περίοδος 1981 - 1988

Μετά την ένταξη στην Ε.Ο.Κ. και κατά την περίοδο 1981 - 1988 (δηλαδή πριν από την περίοδο εφαρμογής των τριών Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης «ΚΠΣ»), οι χρηματοδοτήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (Ε.Κ.Τ.) κατευθύνονταν αποκλειστικά προς τους ήδη λειτουργούντες δημόσιους φορείς εκπαίδευσης ενηλίκων, κυρίως προς το δίκτυο της Λαϊκής Επιμόρφωσης και το ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ. Κύρια χαρακτηριστικά αυτής της περιόδου είναι: α) ο αριθμός προγραμμάτων του ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ. αυξάνεται κατά 305% και ο αριθμός των εκπαιδευομένων κατά 220%, β) ο αριθμός των τμημάτων μάθησης της Λαϊκής Επιμόρφωσης αυξάνεται κατά 111,7%, γ) ο αριθμός των Κέντρων Λαϊκής Επιμόρφωσης αυξάνεται από 301 σε 350, ενώ το ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ. επεκτείνει τη δραστηριότητά του, εκτός από την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, σε 12 ακόμη πόλεις με την ίδρυση ισάριθμων παραρτημάτων, δ) τα ΚΕ.Γ.Ε. διοργανώνουν συνολικά 5532 προγράμματα κατάρτισης, στα οποία συμμετέχουν 189.820 αγρότες. Το 15% από αυτά χρηματοδοτούνται απευθείας από πόρους του Ε.Κ.Τ. (Καραλής Θ., 2002).

Περίοδος Α' ΚΠΣ (1989 - 1993)

Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Α' ΚΠΣ (1989 - 1993) διευρύνεται σε μεγάλο βαθμό ο αριθμός των φορέων που υλοποιούν επιδοτούμενα προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και τίθενται οι βάσεις για την ανάπτυξη συγκεντρωτικών διαδικασιών διαχείρισης των ενεργειών που χρηματοδοτεί το Ε.Κ.Τ. Σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο, δυνατότητα υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης από το Ε.Κ.Τ. έχουν οι φορείς του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης. Κατά την περίοδο αυτή δεν υπάρχει μητρώο φορέων που να πληρούν τις απαραίτητες προδιαγραφές για την υλοποίηση των προγραμμάτων κατάρτισης. Στο νομοθετικό πλαίσιο απουσιάζει οποιαδήποτε πρόβλεψη για την υποδομή των φορέων τόσο σε εγκαταστάσεις και εξοπλισμό, όσο και σε ανθρώπινο δυναμικό.

(Συνεχίζεται)

Καί τρίτη φάση αγώνων στην εκπαίδευση;

Μετά το πρωτόγνωρο φοιτητικό και πανεπιστημιακό κίνημα του Μαΐου-Ιουνίου (2006), τέλειωσε και η ηρωική απεργία των δασκάλων και νηπιαγωγών της δημόσιας πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στον αγώνα αυτό, που ξεκίνησε ως κλαδικός, συμπορεύτηκε πιο ασθενικά και ο κλάδος των καθηγητών της δημόσιας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ως σφήνα μπήκε στον «χορό» ένα μεγάλο μέρος μαθητών, κυρίως των Λυκείων και ΤΕΕ-ΕΠΑ.Λ. Οι αγώνες αυτοί, βέβαια, χαρακτηρίστηκαν από πολλές δυσκολίες, αντιφάσεις και αντινομίες, αφού σε καμία φάση δεν κατάφεραν ακόμα να μετατραπούν σε πλήρες πανεκπαιδευτικό και ευρύτερο λαϊκό κίνημα.

Παρόλα αυτά όμως το κίνημα αυτό είχε:

1) Τα χαρακτηριστικά της βαθιάς αμφισβήτησης τόσο του υπάρχοντος εκπαιδευτικού συστήματος, όσο και των νέων αναδιαρθρώσεων.

2) Πανεκπαιδευτικά αντανακλαστικά, κυρίως στις μεγάλες πόλεις που υπάρχουν όλες οι βαθμίδες της δημόσιας εκπαίδευσης.

3) Αλλαγές στην πρωτοπορία, με σημαντικότερες εκείνες των εκπαιδευομένων του μαθητικού ξέσπασμα αυτών του φοιτητικού κινήματος τον Μάιο-Ιούνιο και των δασκάλων τον Σεπτέμβριο-Οκτώβριο.

4) Τεράστια ανοχή από τα μεγαλύτερα κοινωνικά και λαϊκά στρώματα.

5) Έλλειψη πολιτικής κάλυψης από την αξιωματική αντιπολίτευση, αφού η ίδια είναι παραδομένη στις ίδιες νεοφιλελεύθερες ιδέες, παρ' όλες τις μικρές «οάσεις» αντιστάσεων στο εσωτερικό της.

6) Κορύφωση στην πολιτικοποίησή του, αφού στη νέα και τρίτη φάση που ετοιμάζεται να εισέλθει, έχει πια κατοχυρώσει ως κορυφαία επίδικα την πολιτική της θεσμικής και μισθωτής λιτότητας, τις αναδιαρθρώσεις και τις αλλαγές στο Σύνταγμα.

Όμως θα ήταν λάθος να μην επισημάνουμε αδυναμίες αντικειμενικές, λάθη ή και σκοπιμότητες.

Αδυναμίες

1) Η πλειοψηφία των πανεπιστημιακών (όχι η ΠΟΣΔΕΠ) και ροφυλακτεί όλο αυτόν τον καιρό, διότι δεν γνωρίζει τους νικητές. Ούτε την περασμένη άνοιξη βγήκαν ανοικτά να διαφωνήσουν με το νέο νόμο πλαίσιο και την ριζική αλλαγή του άρθρου 16 του συντάγματος κ.λπ. ούτε τώρα κατάφερε το νεοφιλελεύθερο κομμάτι υπό τον Βερέμη να δείξει αποφασιστικότητα και μαζικότητα. Αυτό σημαίνει ότι το τραίνο των αντιστάσεων θα το τραβήξει κυρίως η ατμομηχανή του φοιτητικού κινήματος.

2) Στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση η ηγεσία των δασκάλων-νηπιαγωγών θεώρησε ότι ένας κλαδικός αγώνας μπορεί να έχει άμεσες νίκες, αφού έχουν δεχτεί ήδη επίθεση πρώτοι. Όμως από την πρώτη εβδομάδα κατανόησε ότι αυτός είναι πολύ λίγος για να επιφέρει τέ-

τοιες νίκες στις νέες συνθήκες.

3) Οι έμπειροι καθηγητές της δευτεροβάθμιας δεν κατάφεραν να ξεσηκωθούν πάνω από το επίπεδο της αλληλεγγύης και σταθερής συμμετοχής στην πανεκπαιδευτική στρατηγική. Φαίνεται ότι ο πολυεταχισμένος αυτός χώρος δεν έχει ακόμη δεχτεί την ολική και κατά μέτωπο επίθεση, αλλά μόνο μερική (ωρομίσθιο, αποδυνάμωση οργανικής θέσης, μείωση μισθού, κλπ.).

4) Στο χώρο των μαθητών υπάρχουν αντικειμενικοί λόγοι και αφορμές για εξέγερση (ανιαρό εκπαιδευτικό σύστημα και μικρές υποδομές, σκληρό εξεταστικό για ΑΕΙ-ΑΤΕΙ με κορύφωση τη βάση 10, ΕΠΑΣ στην ΤΕΕ, ελάττωση της αντισταθμιστικής εκπαίδευσης, δυσκολίες με το προσωπικό των καθηγητών που δεν επιμορφώνεται επί 15 χρόνια, είσοδος της αγοράς στο σχολείο με χορηγούς, κ.λπ.).

Όμως η διαδικασία της αντίδρασης «συντονίστηκε» από ένα συντονιστικό που δεν βγήκε από τα σπλάχνα των καταλήψεων, αλλά είχε ήδη στηθεί από μια «πρωτοπορία». Αυτό το πρότυπο δεν περατώθηκε σήμερα στον μαθητικό κόσμο. Γι' αυτό το μαθητικό ξέσπασμα εκείνων του 1999-2000.

Υπάρχει μάλιστα και σοβαρός προβληματισμός στο χώρο των καθηγητών αν και κατά πόσο δημιούργησε προβλήματα στην απεργία της ΟΛΜΕ.

Η στάση των κομμάτων

Στο απέναντι στρατόπεδο, η κυβέρνηση παίζει συνεχώς. Σε όλο το χώρο της δημόσιας εκπαίδευσης έχει μεταφερθεί πλέον η νεοφιλελεύθερο τύπου προσπάθεια μεταρρυθμίσεων και αναδιαρθρώσεων. Η τελική συνάντηση των ΔΟΕ-ΟΛΜΕ με τον Πρωθυπουργό (ανεξάρτητα αν ήταν δόκιμη για τα συνδικάτα) έδειξε πλήρως την σταθερότητα στην αδιαλλαξία της κυβέρνησης.

Η συμπίεση του νέου ΠΑΣΟΚ και στην μετατόπιση της συζήτησης για το άρθρο 16 του Συντάγματος, παρότι αυτή ήταν καρπός του κινήματος, ως μέθοδος δείχνει ότι η ρήξη και με την ηγεσία του ΠΑΣΟΚ θα είναι αναπόφευκτη. Μετά την Χριστουγεννιάτικη ανάπαυλα θα αρχίσει η τρίτη φάση αγώνων. Μένει ως ζητούμενο αν οι πολυδιασπασμένες δυνάμεις της πολιτικής αριστεράς έχουν περιθώρια συγκλίσεων ή για άλλη μια φορά θα προσπαθήσουν απλά να κερδίσουν κάποια στελέχη και πρόσκαιρους ψήφους στις επικείμενες εθνικές εκλογές μέσω των κοινωνικών αγώνων. Εκλογές βέβαια που πιθανότατα θα έλθουν πιο γρήγορα (2007) και με βασικό επίδοκο όλα τα ζητήματα των αναδιαρθρώσεων της δημόσιας εκπαίδευσης και των αντιδραστικών και νεοφιλελεύθερων αλλαγών στο Σύνταγμα.

Οβρυά Πάτρας, 5-11-2006

* Ο Π. Α. Μπούρδαλας είναι αντιπρόεδρος της Α' ΕΑΜΕ Αχαΐας και μέλος του Δ.Σ. της Ομοσπονδίας Ενώσεων Γονέων Ν. Αχαΐας.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Γ. ΚΑΡΑΜΠΕΛΙΑ

Τό 1204 καί ἡ διαμόρφωση τοῦ νεότερου Ἑλληνισμοῦ

Στο ογκώδες αυτό βιβλίο ο συγγραφέας διατυπώνει τη θέση ότι ο νεότερος ελληνισμός διαμορφώνεται κατά το 1204, όταν έχει σχεδόν ολοκληρωθεί η υποταγή του στους Φράγκους. Μαζί με την τουρκική κατοχή, αλλά και με το μεταγενέστερο εκδυτικισμό του ελληνικού βίου, η εποχή της δουλείας του ελληνισμού φθάνει εν συνόλω τους οκτώ αιώνες, καθ' όσον μάλιστα αυτός επιβιώνει μέχρι σήμερα ως ένας «μεθοριακός σταθμός» μεταξύ Ανατολής και Δύσεως.

Ασφαλώς το έργο του Γ. Καραμπελιά έρχεται να απαντήσει στη γραμμή της σύγχρονης ελληνικής ιστοριογραφίας που δέχεται ότι το ελληνικό έθνος έχει διαμορφωθεί τον 19ο αι., ενώ ό,τι έχει προηγηθεί ιστορικά είναι κατασκευάσμα των «εθνοκεντρικών» διανοομένων μας (!) Προφανώς στην περίπτωση αυτή δε χρειάζεται να γίνει λόγος για την ιστορική συνέχεια, μεταξύ του αρχαίου, του

βυζαντινού και του νεότερου ελληνισμού.

Η πιθανότερη εξήγηση αυτής της ιστορικής κατευθύνσεως, πέρα από τις οποιοσδήποτε ερμηνευτικές σκοπιμότητες που υπηρξε, θα πρέπει να αναζητηθεί, κατά το συγγραφέα, στο γεγονός ότι το 1204 οριοθετεί τη διακοπή της πρώιμης βυζαντινής Αναγεννήσεως και των επιδράσεών της. Δε μπορεί, λοιπόν, να κατανοήσει κανείς τη συνέχεια από το Έπος του Διγενή Ακρίτα, το Συμεώνα το Νέο Θεολόγο, τη Φιλοκαλική Αναγέννηση μέχρι τους Ελευθέρους Πολιορκημένους και τον Κόντογλου.

Λόγω της πλούσιας θεματολογίας του αλλά κυρίως λόγω των κριτικών προσεγγίσεων του συγγραφέως το βιβλίο παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, απευθυνόμενο μάλιστα σ' ένα ευρύτερο αναγνωστικό κοινό.

Δημήτρης Μπαλάς
Δρ. Φιλοσοφίας
(Εναλλακτικές Εκδόσεις, Αθήνα 2006, σελ. 545)

Ιερώνυμος ΛΙΑΠΗ, Μητροπολίτη Θηβών & Λεβαδείας
Ίερά Μονή Όσιου Λουκά

Οδηγός που βοηθά τον αναγνώστη και κυρίως τον επισκέπτη να περιδιαβεί και να γνωρίσει το μοναστήρι, που αποτελεί δείγμα μοναδικότητας και πρωτοτυπίας όχι μόνο ως ιστορικό μνημείο με παγκόσμια ακτινοβολία για την υπέροχη αρχιτεκτονική του και τα μοναδικά του ψηφιδωτά, αλλά και ως τόπος λατρείας με προσκυνηματικό χαρακτήρα.

Η Μονή αγωνίζεται να εκφράζει πάντοτε την αγάπη, την αποδοχή και τη φιλοξενία της σ' όλους

τους επισκέπτες και προσκυνητές.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θηβών και Λεβαδείας κ.κ. Ιερώνυμος, του οποίου η αγάπη και η ευρυμάθεια για τα ιστορικά μνημεία στήριξε την όλη προσπάθεια για την ανασυγκρότηση της Μονής, με επιστημονική και εμπειρική, αλλά και με ευαισθησία και ανάταση ψυχής καταγράφει την ιστορική αξία και την απărăμιλλη τέχνη του λαμπρού αυτού μνημείου της Χριστιανοσύνης.

Αρχιμ. ΓΕΡΒΑΣΙΟΥ ΙΩΑΝ. ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΥ, Ιεροκήρυκος
Ύπό τόν άμβωνα τών κρατουμένων

Ο π. Γερβάσιος είναι γνωστός στο πανελλήνιο – και όχι μόνον – για το πολυσχιδές και θεόπνευστο έργο που επιτελεί στο χώρο των φυλακών.

Είναι αυτός που από το 1978, όντας τακτικός ιεροκήρυκας στην Ιερά Μητρόπολη Σερρών και Νιγρίτης, συνέλαβε την ιδέα της ομαδικής επίσκεψης χριστιανών στις φυλακές. Που εμπνεύστηκε τη διακονία αποφυλακισμένων απόρων κρατουμένων και φ υ γ ο π ο ί ν ω ν (Δ.Α.Α.Κ.Φ.Υ.). Που είδε, ενάντια στις κοινωνικές προκαταλήψεις και στερεότυπα, το φυλακισμένο ως «ελάχιστο αδελφό» του Χριστού. Ως έναν άνθρωπο που έσφαλε, αλλά που δικαιούται μια δεύτερη ευκαιρία στη ζωή.

Μέχρι σήμερα η Δ.Α.Α.Κ.Φ.Υ. έχει αποφυλακίσει 9.600 απόρους μι-

κροποινίτες κρατούμενους Έλληνες και αλλοδαπούς.

Εκκλησία και Πολιτεία έχουν εκτιμήσει την αξία του έργου της και έχουν απονεμίσει επαίνους, ευαρέσκεις, βραβεία και τιμητικές διακρίσεις. Η καλύτερη όμως διάκριση, κατά τον π. Γερβάσιο, είναι τα δεκάδες γράμματα αγάπης και ευγνωμοσύνης από ανθρώπους που ευεργετήθηκαν από τη Δ.Α.Α.Κ.Φ.Υ.

Πολλοί ακροατές ζήτησαν οι ομιλίες που έγιναν στις φυλακές να εκδοθούν σε βιβλίο. Ανταποκρινόμενος ο π. Γερβάσιος στο αίτημα αυτό, κυκλοφόρησε το παρόν βιβλίο, το οποίο βοηθά ν' ανοίξει ο δρόμος της αγάπης προς όλους, χωρίς διακρίσεις. Ιδιαίτερα προς τους αναγκασμένους και αναξιοπαθούντες.

Διάλογος με τούς αναγνώστες

Είναι κακό ἡ μηχανοργάνωση τῆς Ἐκκλησίας;

Κύριε Διευθυντά,
Το Σάββατο το πρωί (25.11.2006), παρακολούθησαν την τηλεοπτική εκπομπή «Μεγα Σαββατοκύριακο», όπου, ανάμεσα σε «γέλια και χαρές», οι δύο «χαρούμενοι» τηλεπαρουσιαστές με πλάγιο τρόπο και πολλά υπονοούμενα παρουσίασαν απαξιωτικά τον αγώνα εκσυγχρονισμού των Ιερών Ναών της Εκκλησίας στην προσπάθεια μηχανοργάνωσής τους για την εξυπηρέτηση του κοινού (έκδοση πιστοποιητικών βαπτίσεων, γάμου κ.λπ.) και στη χρήση του Internet.

Ως τηλεθεατής χρήστης του Internet και μέλος της «Ορθόδοξο Ανατολικής του Χριστού Εκκλησίας», – όπως εξάλλου και οι περισσότεροι εξ υμών – δεν σας κρύβω την αγανάκτησή μου, τόσο για τα όσα παρουσιάστηκαν στην εκπομπή αυτή του Μεγα, που κάθε άλλο παρά σωστή ενημέρωση αποτελούν, όσο και για τον τρόπο με τον οποίο σχολιάστηκαν τα όσα παρουσιάστηκαν εκεί.

Όταν ο κάθε φοράς έχει αυτονομία το δικαίωμα να χρησιμοποιεί το Internet και τις νέες τεχνολογίες για να προβάλλει τις δραστηριότητές του και να επικοινωνεί με το κοινό, γιατί επιλεκτικά, όταν η Εκκλησία κάνει ακριβώς αυτό που κάνουν και οι υπόλοιποι, αντιμετωπίζεται ειρωνικά και με σκωπτικά σχόλια;

Είναι λυπηρό να κατακρίνεται η Εκκλησία από τη μία ως δήθεν οπισθοδρομική και από την άλλη – όταν καινοτομεί, εκεί όπου της επιτρέπεται να καινοτομήσει – να δέχεται σαρκασμούς και ειρωνείες. Ποιος είναι αυτός που έχει οριοθετήσει, πώς και για ποιον σκοπό θα πρέπει να χρησιμοποιείται το e-mail; Διότι έγινε θέμα ειρωνικού σχολιασμού ότι χρησιμοποιείται το e-mail για την «αποστολή ονομάτων για μνημόνευση». Υπάρχει κάτι κακό σ' αυτό; Ακόμη, η είδηση που μεταδόθηκε από την εκπομπή «Μεγα Σαββατοκύριακο» είναι ότι μέσω του Internet «τελούνται ακολουθίες, τις οποίες μπορεί να παρακολουθήσει ο καθένας».

Αυτό είναι τελείως ανεπικρινές, διότι δεν υπάρχει Ναός που να μεταδίδει Ιερές Ακολουθίες μέσω Internet, ούτε προτρέπεται ο πιστός να προσεύχεται μέσω Internet, διότι κι αυτό ειπώθηκε από τους 2 «χαρούμενους» τηλεπαρουσιαστές.

Στα εκκλησιαστικά web sites μπορεί να βρει κανείς κείμενα, δελτία τύπου ή ανακοινώσεις και άρθρα σχετικά με την πίστη μας, ακόμα και θρησκευτικούς ύμνους, τους οποίους μπορεί να κατεβάσει ή να ακούσει απ' ευθείας – αυτό δη-

λαδή που συμβαίνει σε χιλιάδες sites, άλλων φορέων και χωρίς «κάποιοι» να ενochλούνται εκεί.

Ακόμη, δεν μπορώ να καταλάβω γιατί είναι κακό να μηχανοργανωθεί ένας ναός με ηλεκτρονικό υπολογιστή, όταν σε όλους τους τομείς γίνεται προσπάθεια να καταπολεμηθεί η υπάρχουσα γραφειοκρατία.

Τέλος, πιστεύω, ότι η εντύπωση που σχημάτισαν για την Εκκλησία όσοι παρακολούθησαν την εκπομπή «Μεγα Σαββατοκύριακο» είναι τουλάχιστον άδικη, άστοχη και δεν αντιπροσωπεύει καθόλου την πραγματικότητα.

Δεν είναι δίκαιο να κατηγορείται από «κάποιους» η Εκκλησία από τη μία ότι δήθεν «ανήκει στον Μεσαίωνα», ότι δεν «εκσυγχρονίζεται» και από την άλλη να προσπαθούν «κάποιοι» να τη γυρίσουν πίσω στον Μεσαίωνα.

Μήπως και η χρήση του τηλεφώνου, του φαξ ή των ηλεκτρικών λαμπτήρων στους ναούς είναι σκοταδιστική και για να επιστρέψουμε στο «φως» θα πρέπει να χρησιμοποιούνται στο εξής μόνον κεριά; Εκτός... και εάν όλα παίζονται στο βωμό της εξασφάλισης τηλεθέασης με τη δημιουργία πλασματικών «ειδήσεων» ή, βέβαια, εάν υπάρχουν σκοπιμότητες περθωριοποίησης της Εκκλησίας και εντολές «άνωθεν», κάτι που πολύ ακούγεται στις μέρες μας.

Φιλικά
Γεράσιμος Βλάχος
Κοινωνικός Λειτουργός

Συνάντηση Πατριάρχη-Πάπα

Ασφαλώς, πολιτικά και εθνικά, η επίσκεψη του Πάπα Βενέδικτου ΙΣΤ' στην Κωνσταντινούπολη, στο Οικουμενικό Πατριαρχείο, εστέφθη από πλήρη επιτυχία. Άλλες δύο παρόμοιες, τέτοιες επισκέψεις με επίσης εντυπωσιακή επιτυχία, είχαν προηγηθεί με τους προηγούμενους Πατριάρχες, Αθηνάγορα και Δημήτριο. Ωστόσο, ο ουσιαστικός διάλογος για ένωση των Εκκλησιών δεν ευοδώνεται, λόγω των διαφόρων δολιχοδρομιών της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας.

Φοβούμαι, πως, αν και τώρα, στον επικείμενο διάλογο, συνεχιστεί η ίδια γραμμή της Παπικής Εκκλησίας, θα μείνουμε και πάλι με τη χαρά των «πυροτεχνημάτων»... Γιατί, αν ο Πάπας δεν υποχωρήσει αληθινά του εξουσιαστικού του πρωτείου (Imperium), του αλαθίτου του (έστω και υπό ορισμένες συνθήκες), του Filioque, του ασπίλου συλλήψεως της Θεοτόκου, της Μαριολατρίας και άλλων Κανονικών και Δογματικών παρεκκλίσεων, με βάση τις επτά (7) Οικουμενικές Συνόδους και δεν αποσύρει και την Ουνία – την «πέμπτη Φάλαγγα» – από την Ελλάδα και την Ευρώπη, ως μην περιμένουμε καμία ουσιαστική πρόοδο, σχετικά με την Ένωση των δύο Εκκλησιών. Ασφαλώς, όλοι οι αληθινοί άνθρωποι, ανά τον κόσμο, ποθούν την ενότητα όλης της Υφηλίου, κάτι από τον αληθινό Θεό, ως μία ποιμήνη με έναν ποιμένα, με βάση – πάντα – την αλήθεια, την αγάπη και την ελευθερία. Μακάρι, κάποτε, να επιτευχθεί.

Τιμόθεος Κ. Κιλήφης
Αρχιμανδρίτης Ι.Μ. Πεντέλης

Ἐκκληση ἀνθρωπιᾶς

Με έκπληξη πληροφορήθηκα ότι η καταδυναστεύουσα και τον αμερικανικό του μεγάλο κεφαλαίου των ΗΠΑ απαγόρευσε, εν όψει των εορτών των Χριστουγέννων, στα μέλη των οικογενειών των πέντε υπέρ του κυβερνητικού λαού αγωνιστών, τους οποίους κρατάει αδικαιολόγητα φυλακισμένους σ' έναν νέο τύπο απομόνωσης και λευκών κελιών, να ταξιδεύσουν από την Κούβα και να τους επισκεφτούν.

Όπως φαίνεται, ο «θεός» του Μπους δε γνωρίζει Χριστούγεννα, δεν ξέρει τι σημαίνει αγάπη. Ο «θεός» που, όπως λέγεται, «ευλογεί την Αμερική», δεν είναι ο Θεός που ξέρουμε, αφού ευλογεί την ολοφάνερη καταπάτηση θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Καλούμε τους κυβερνώντες τις ΗΠΑ, έστω και την ύστατη στιγμή, να δείξουν πως δεν έχουν ταυτιστεί πλήρως με τον κόσμο της βαρβαρότητας που υπηρετούν, πως διαθέτουν τα απαραίτητα ψήγματα ανθρωπιάς και ευαισθησίας που θα τους οδηγήσουν στην άρση της απαγόρευσης, ώστε να γίνει εφικτή κατά τις ημέρες των Χριστουγέννων η συνάντηση των πέντε πολιτικών κρατουμένων με μέλη των οικογενειών τους.

Για την Παγκληρική - Παλλαϊκή Αγωνιστική Κίνηση

Ιερέας Σταύρος Παπαχρίστος
Ιερέας Ευάγγελος Σκορδάς,
Ιερέας Χρήστος Ζαγκαρούλας
Γιώργος Αδαμίδης
Παναγιώτης Μιχαήλ

Χριστιανός καί έμφύλιος

Συνέχεια από τη σελ. 8

Ο αδελφός μου δεν είχε καμιά σχέση με οποιαδήποτε πολιτική. Όταν ο στρατός των πρώην αντάρτων υποχωρούσε απ' την Αττική, τον έφόνευσαν (...)

Εγώ πάλι τυχαία γνώρισα κάποιον που ήταν παρών, όταν τον συνέλαβαν. Τόν κύριο αυτόν τον υπέδειξα για μάρτυρα και με τα στοιχεία που έδωσα βεβαιώθηκε ότι αυτός που συνέλαβαν ήταν ο αδελφός μου. Ο μάρτυρας υπέδειξε τόν νεαρό που τόν συνέλαβε, τόν όποιον θεωρήσαν ότι ήταν και ο έκτελεστής του, παρόλες τίς διαμαρτυρίες του. Αφού κατέθεσα ό,τι γνώριζα, με ρωτάει ο εισαγγελέας: Αφού αυτός τόν συνέλαβε δεν είναι επόμενο αυτός ο ίδιος να τόν έφόνευσε; Του άπαντώ: «Κύριε Εισαγγελεῦ, αυτό πού λέτε είναι λογικό, αλλά εγώ δεν έχω άλλα στοιχεία». Γι' αυτή την αντικειμενική μου συμπεριφορά ό κατηγορούμενος έστειλε τήν αδελφή του να μέ εύχαριστήσει.

(Συνεχίζεται)

100 τεύχη «Σύναξη»

Κυκλοφόρησε το 100ό τεύχος της Σύναξης, με το οποίο συμπληρώνονται 25 χρόνια αδιάλειπτης κυκλοφορίας του περιοδικού, από τον Ιανουάριο του 1982.

Το τεύχος είναι αφιερωμένο στο ερώτημα «Υπάρχει Κρίση»; Δίχως να συμμερίζεται τη ρητορική της κινδυνολογίας, το περιοδικό επιχειρεί να ανιχνεύσει πού και πώς εκδηλώνονται στις σύγχρονες πραγματικότητες οι υπέρμετρες διαταράξεις που μπορεί να οδηγούν είτε στην αδιέξοδη αποσύνθεσή του καθιερωμένου, είτε στην ελπιδοφόρα γέννηση του καινούριου.

Γράφουν οι Νικόλας Σεβαστάκης (Κρίση του δημόσιου ανθρώπου), Χρήστος Καρακόλης (Ο κόσμος σε κρίση και η κρίση του Θεού), Παντελεήμων Μανουσάκης (Η κρίση της Δύσεως), π.

Αθανάσιος Παραβάτσος (Η κρίση του μετανεωτερικού εαυτού) κ.α.

Το αφιέρωμα πλαισιώνεται από κείμενα για την οικουμενικότητα της Ορθοδοξίας (μακ. επισκόπος Διονύσιος Ψαριανός), για τη θεολογική έννοια του προσώπου και της ελευθερίας (Ρ. Μπ. Σήαν), για το πένθος στον πολιτισμό της Κορέας κ.λπ.

Χριστιανοδημοκρατικά

Η σκοπιανή ανάιδεια

Πρίν δέκα περίπου χρόνια ζήσαμε την εγγήγορη της λαϊκής συνείδησης, όσον αφορά την πλαστογράφηση της ιστορίας εκ μέρους του κρατιδίου των Σκοπιών. Πρωτοστάτησε τότε η Έλλαδική Εκκλησία, η οποία εξέφρασε αυθεντικά το λαϊκό φρόνημα. Δυστυχώς, όπως γρήγορα φάνηκε, η ενέργεια αυτή υπήρξε περιστασιακή, χωρίς συνέχεια. Οι πολιτικοί μας ηγέτες πρωτοστάτησαν στο «θάψιμο» του προβλήματος, κάτι που άποτελεί πάγια και άμετακίνητη θέση τους. Ποιός, άλλωστε, λημονεί το Μητσοτάκειο απόφθεγμα, ότι «σε δέκα χρόνια θά το έχουμε ξεχάσει»; Η πρόβλεψη επαληθεύτηκε με την πρόσφατη επίδειξη ανάιδειας του κρατιδίου, που ονόμασε το άεροδρόμιο των Σκοπιών «Μέγας Αλέξανδρος»! Σήμερα, ύπουρος μας εξωτερικώς είναι η —αντάξια του πατρός της— κόρη του κ. Κ. Μητσοτάκη. Η στενή φίλη της «Κόντι» αντέδρασε άμύχλα και... χαμογελαστά σά νά γευόταν... μακεδονικό χαλβά! Άλλωστε, γι' αυτό η υπερδύναμη την ενθρόνισε στο νευραλγικώτερο Υπουργείο. Προς ανάλογο αδιέξοδο ώθεϊται το Κυπριακό και οι ελληνοτουρκικές σχέσεις.

Επίγοντα και σημαντικά είναι τα μηνύματα για όσους δεν έχουν κυριευθεί από τον θανάσιμο ύπνο της αδιαφορίας και του καταναλωτισμού. Συνοπτικά είναι τα ακόλουθα!

1. Η πολιτική μας ηγεσία —τά κόμματα έξουσίας—, ούτε θέλουν, ούτε μπορούν να φέρουν τό βάρος και νά χειρισθούν τα σοβαρώτατα εθνικά μας προβλήματα. Αμοραλισμός και αδιαφορία διέπει τις ενέργειές τους ή καλύτερα την ρυπαρή ανικανότητά τους.

2. Όμως και ο λαός φέρει ευθύνη με τό νά μήν προσέχη τις όσες έγερτηριες φωνές, αλλά και με τό νά εκλέγη —μέ συντριπτική πλειοψηφία— στην κορυφή της εξουσίας, άτομα άνικανα νά διευθύνουν ένα συνοικιακό μπαγάλο.

3. Η ανάδειξη νέας πολιτικής ηγεσίας, από τά σπλάχνα του λαού, είναι τόσο κατεπείγουσα, όσο και τό νερό στους θανάσιμα αφυδατωμένους.

4. Παρ' όλη την έκλυση των ήθων, η δύναμη της Εκκλησίας παραμένει μεγάλη. Τεράστια, όμως, είναι και η ευθύνη της όταν αφήνη τά πρόβλητα βόρα των λύκων. Τί άλλο χρειάζεται για νά συνειδητοποιήσουν οι Ποιμένες, ότι η κρισιμότητα των περιστάσεων αναθέτει εθναρχικό ρόλο στην Εκκλησία;

Π. Κ.

Κλίμα, πείνα και κέρδη

Ο οικονομολόγος Νίκολας Στερν, πρώην στέλεχος της Παγκόσμιας Τράπεζας, συντάταξε, κατ' εντολή του βρετανού υπουργού επί των οικονομικών, έκθεση για την επίδραση των κλιματολογικών αλλαγών στη διεθνή οικονομία. Η έκθεση, του περιεχομένου της οποίας έλαβε γνώση και ο βρετανός πρωθυπουργός δείχνει με συντριπτικά επιστημονικά στοιχεία ότι οι κλιματολογικές μεταβολές οφείλονται στις ενέργειες του ανθρώπου. Φυσικά ο αναγνώστης θα μειδιάσει στη σκέψη ότι δαπανάται πολλή φαιά ουσία προς απόδειξη του αυταπόδεικτου. Ας αναλογιστεί όμως ότι στις ΗΠΑ, στη χώρα της οποίας η κυβέρνηση δεν έχει αποδεχθεί ακόμη το πρωτόκολλο του Κιότο για τη σωτηρία του πλανήτη, πολλοί «μεγάλοι» επιστήμονες δαπανούν όντως πολλή φαιά ουσία για να δείξουν στον κόσμο ότι ο πλανήτης μας δεν διατρέχει κίνδυνο και οι πρώτοι ρυπαντές παγκοσμίως, οι Αμερικανοί δηλαδή, δεν πρέπει να αισθάνονται τύψεις για τις «αθώες» και «ειρηνικές» δραστηριότητές τους!

Το συνταρακτικό στην έκθεση είναι η πρόβλεψη της ραγδαίας επιδείνωσης των κλιματολογικών συνθηκών λόγω του έντονου ρυθμού ανάπτυξης μεγάλων χωρών, όπως η Κίνα και η Ινδία. Ακόμη και αν όλες οι χώρες που υπέγραψαν το προαναφερθέν πρωτόκολλο τηρήσουν τους όρους του, η επιδείνωση των συνθηκών από την αύξηση της ενεργειακής κατανάλωσης στις δύο αυτές χώρες, θα καθιστά το φαινόμενο μη αναστρέψιμο. Και φυσικά το πρόβλημα πέρα από τους αναισθητούς ταγούς της πλανητικής υπερδύναμης εμφανίζει δύο τουλάχιστον ακόμη μεγάλες εστίες στην Ασία και μία στη Νότια Αμερική, όπου με γοργό ρυθμό αφανίζεται το πλανητικής σημασίας απέραντο δάσος του Αμαζονίου. Μπροστά μας όντως υπάρχει ένα μεγάλο ηθικό δίλημμα: Πώς έχουμε την απαίτηση εμείς, που προηγήθηκαμε στην οικονομική ανάπτυξη και κατασπαταλώμε την ενέργεια, να αποδεχθούμε οι υπό ανάπτυξη χώρες τη μείωση εκπομπής ρύπων, να αποδε-

χθούν δηλαδή τη διατήρηση των λαών τους στα σημερινά επίπεδα στερήσης βασικών ειδών που εμείς θεωρούμε πλέον πρώτης ανάγκης; Η έκθεση προβάλλει την ιδέα να αναλάβουν οι κατέχοντες το κόστος χρήσης καθαρότερης ενέργειας στις υπό ανάπτυξη χώρες. Γίνεται μάλιστα εκτίμηση ότι δράσεις για την καθήλωση των επικινδύνων εκπομπών θα απαιτούσαν το 1% του συνολικού ΑΕΠ ετησίως σήμερα, ενώ μετά από 10 - 20 έτη τα ποσά για επίτευξη του ίδιου στόχου θα είναι πολλαπλάσια και οι κίνδυνοι πολύ πιο σοβαροί!

Το θλιβερό όμως είναι ότι οι πολυπραγμο-

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

νούστες διεθνείς αναλυτές περιορίζονται στην εξέταση των επιπτώσεων που η αλόγιστη σπατάλη της ενέργειας θα έχει σ' αυτούς που εγκληματούν σε βάρος του πλανήτη. Στους άλλους που ποτέ δεν εγκλημάτησαν, γιατί απλούστατα δεν διέθεταν ούτε τα στοιχειώδη προς επιβίωση, η έκθεση δεν αναφέρεται. Ασχολήθηκε όμως μ' αυτούς η διάσκεψη για την κλιματολογική αλλαγή που συνήλθε στην Κέννα (6-17/11). Διαπιστώθηκε σ' αυτήν ότι, ενώ τα αφρικανικά κράτη εκπέμπουν ελάχιστα αέρια του θερμοκηπίου, θα πληρώσουν ακριβά τις συνέπειες της κλιματολογικής αλλαγής που προκαλούν τα ανεπτυγμένα κράτη. Τις σημαντικότερες μεταβολές αναμένεται να αντιμετωπίσει το μεγαλύτερο μέρος της Αιθιοπίας, η Ρουάντα, το Μπουρούντι, ο Νίγηρας και το Τσάντ, η ζώνη δηλαδή νοτιώς της ερήμου Σαχάρας, γνωστή με το όνομα Σαχέλ, που υποφέρει ήδη εδώ και δεκαετίες από ανομβρία. Η ξηρασία θα καταστρέψει βασικές καλλιέργειες, όπως το καλαμπόκι, το κεχρί και το σόργο. Την έκθεση απασχόλησε επίσης το γεγονός

«Μή κερδοσκοπικά»...

αυτού πρόκειται, υποκρύπτει μια μεγάλη -όχι μόνον ελληνική- πονηρία: θα έχουμε σε λίγα χρόνια ιδιωτικά πανεπιστήμια, τα οποία, όπως όλα στη χώρα μας, θα χρηματοδοτούνται από το κράτος. Δες το «ιδιωτικό» Μέγαρο Μουσικής που έχει μεγαλύτερη κρατική χρηματοδότηση από την κρατική Λυρική Σκηνή. Δες το «ιδιωτικό» Ωνάσειο με τις αδρές κρατικές προικοδοτήσεις. Άρα; Ίδού τι είδους «ιδιωτικά» θα είναι και τα μελλούμενα πανεπιστήμια, οψέποτε μας προκύψουν.

Μην ξεχνάτε, επιπλέον, ότι, σύμφωνα με τους κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού, στις κρατικές επιδοτήσεις δεν μπορούν

να έχουν πρόσβαση μόνο τα κρατικά πανεπιστήμια. Θα πρέπει εξίσου να δίδονται αυτές και στα ιδιωτικά ή να μην δίδονται καθόλου. Στην, εντελώς υποθετι-

κή, δεύτερη περίπτωση και τα σημερινά κρατικά πανεπιστήμια θα μετατραπούν σε μη κρατικά αφού από μόνα τους, από ίδιες περιουσίες, θα πρέπει να οικονομούνται. Το πιθανότερο είναι το πρώτο ενδεχόμενο: τα περιβόητα ιδιωτικά θα είναι κι αυτά κρατικώς χρηματοδοτούμενα πανεπιστήμια.

Όσοι κορδακίζονται ότι

το μοντέλο με το οποίο θα λειτουργήσουν τα πράγματα στην αποικιοκρατούμενη Ελλάδα θα είναι εκείνο της αποικιοκρατούσας Μεγάλης Βρετανίας, πλανώνται πλάνην μεγάλην. Κινδυνεύουμε, αντίθετα, να γίνουμε Χιλή, όπου η ιδιωτική εκπαίδευση, την οποία το καθεστώς Πινοσέτ χρηματοδο-

τούσε παχυλά, σε αντίθεση με τα γλιόχρα κονδύλια που διέθετε στη δημόσια παιδεία, έμεινε να κύριο προϋπόγιο του χουντικού καθεστώτος του και εν μέση Δημοκρατία. Ίδου το μοντέλο σας, στρατηγού της -νεοφιλελεύθερης- φακής. Όσο για το αγαπημένο επιχείρημα των «μη

κρατικών, μη κερδοσκοπικών» -αλήθεια δύο αρνήσεις δεν ορίζουν την κατάσταση- ότι θα εξοικονομηθούν τάχα συνάλλαγμα από τη φοιτητική μετανάστευση, θα πρέπει να αναρωτηθούμε: γιατί θα στείλουν τους κανακάρηδες τους οι έχοντες και κατέχοντες σε επι πληρωμή πανεπιστήμια στην ημεδαπή και όχι σε αντίστοιχα, ίσως και ανταγωνιστικότερα ως προς τις τιμές, ιδρύματα της αλλοδαπής; Αστείο σας φαίνεται; Γιατί, μήπως σήμερα δεν είναι φθηνότερο να πας Χριστούγεννα στη Βιέννη από την Αράχωβα;

Κακά τα ψέματα, η επέλαση κατά του άρθρου 16 του Συντάγματος είναι το πρόσχημα. Η κύρια επιθετική γίνεται κατά των ελληνικών πανεπιστημίων, σε μία στιγμή που αυτά δεν βρίσκονται, βέβαια, στα πάνω τους. Αντί, λοιπόν, να στρωθούμε στη δουλειά να φτιάξουμε καλύτερα τα υπάρχοντα, και ήδη υπερρίθμιμα, ελληνικά πανεπιστήμια, θέλουμε να φτιάξουμε κι άλλα, κάνοντας τη χάρη σε «μη κερδοσκοπούς» φίλους επιχειρηματίες. Εάν τα υπάρχοντα δημόσια πανεπιστήμια μείνουν έτσι, ατάκτως ερριμμένα, αδιαβάθμητα και αβοήθητα, σε λίγα χρόνια θα οδηγηθούν τα δημόσια πανεπιστήμια σε πλήρη αναξιοπιστία. Τα δημόσια, δηλαδή, πανεπιστήμια θα γίνουν στο χώρο της παιδείας κάτι σαν το ΙΚΑ στο χώρο της υγείας, για άπορους και τριτοκοσμικούς...

Του ΚΩΝ/ΝΟΥ ΜΠΛΑΘΡΑ

Τί απέγινε ο Άλεξ;

Δεν είναι τίποτα άλλο από την αγανάκτηση που μας κάνει να γράφουμε αυτές τις γραμμές. Πολλοί Έλληνες γονείς ανηλίκων παιδιών, αναμεσα τους και εμείς, διακατεχόμαστε από έντονη ανησυχία, ίσως και τρόμο, για τη σωματική ακεραιότητα των παιδιών μας.

Τα πολύ συχνά εναλλασσόμενα σενάρια, αντιφατικά τις περισσότερες φορές, ως προς την εξαφάνιση του Άλεξ, όπως και η αδυναμία της πολιτείας να πάρει θέση και να απαντήσει στο ερώτημα της εξαφάνισής του, αν μη τι άλλο μόνο την αγωνία μας εντείνουν.

Είναι το λιγότερο κουραστικό και κίβδηλο να χρησιμοποιείται από τα

ΜΜΕ το «θέμα Άλεξ» για σκοπιμότητες θεαματικότητας, «όποτε δει» χωρίς στην ουσία να δίνονται απαντήσεις στο καυτό ερώτημα του «ποιος ευθύνεται γι' αυτό». Μπορεί επιτέλους η πολιτεία να βγει και να πει το απλό: «Βρισκόμαστε στα ίχνη των ενόχων» ή όχι;

Αν μπορούσε να το κάνει, θα κατεύριζε τις αναστατωμένες ψυχές όλων των γονιών και της μητέρας του Άλεξ.

Αν δεν μπορεί ακόμα να το κάνει, τότε με λύπη δηλώνουμε, ότι δεν είμαστε περήφανοι που ζούμε σε τέτοιου είδους «ενονομημένη πολιτεία».

Μιχάλης Καναβάκης

Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (Συνοπογράφεται και από άλλους καθηγητές)